P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, WTOREK, 3 MAJA 1938 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 120

Wiceprem. Kwiatkowski o sytuacji w Polsce

Tezy zawarte w mowie katowickiej zgodne z poglądami czynników decydujących

Warszawa, 2 maja.

(PAT) Pan wicepremier i minister skarbu inż. E. Kwiatkowski przyjął redaktora naczelnego „Gazety Polskiej" płk. B. Miedzińskiego, z którym odbył następującą rozmowę:

— Przemówienie pańskie, panie ministrze, wygłoszone na zgromadzeniu O.Z.N. w Katowicach dnia 24 kwietnia r. b. miało bardzo szerokie i głębokie echo w opinii publicznej. Miało też t. zw. przez fachowców „dobrą prasę". Jak pan minister ocenia ogólnie odgłosy swej mowy w kraju?

— Reakcję na moje słowa, wypowiedziane w Katowicach bez żadnych „krótkofalowych" celów i bez ukrywania objektywnych trudności, które spiętrzą się na drodze realizowania tego najważniejszego dziś hasła do jednoczenia sił polskich, oceniam całkowicie pozytywnie właśnie z politycznego punktu widzenia. Chcę przez to powiedzieć, że idea ograniczenia bezwartościowych politycznie sporów, idea zaprzestania rozgrywek podjazdowych, czy dywersji zyskała w społeczeństwie wielkie zrozumienie. To zjawisko żywej reakcji i dobrej woli, ujawnionej, jak się pan redaktor wyraził, „poza płotami i murami", może się stać kapitałem zakładowym powstawania

nowej sytuacji wewnętrzno-politycznej w Polsce.

Wszystkie czynniki w Państwie, a przede wszystkim Pan Prezydent Rzeczypospolitej i Pan Marszałek Śmigły, a w konsekwencji i rząd i kierownictwo Obozu Zjednoczenia Narodowego dążą właśnie do wydobycia życia politycznego z impasu i oparcia akcji konsolidacyjnej na możliwie szerokich narodowych podstawach, wierząc, że jest to w obecnym momencie dziejowym nieodpartą potrzebą Państwa, a więc i potrzebą Narodu Polskiego.

— Z tego punktu widzenia—a więc całkowicie oderwanego od epizodu mojego katowickiego wystąpienia — należy ocenić oddźwięk w prasie t. zw. „opozycyjnej", jako przejaw pogłębienia myśli politycznej w Polsce i zrozumienia, że wszyscy ponosimy odpowiedzialność za losy Polski, tym większą, że żyjemy w okresie krystalizowania się dopiero nowych zasad międzynarodowego współżycia politycznego i gospodarczego.

— Panie ministrze! W działalności politycznej echo nie zawsze jest identyczne z głosem, który je wywołał. Czasami przynosi swoiste mutacje. I dlatego dziś, gdy przeczekaliśmy pierwszą falę komentarzy prasowych — prosimy pana ministra o opinię o tych komentarzach.

Wicepremier nie przyjmuje odpowiedzialności za komentarze

— Oczywiście, iż wiele komentarzy docierających już do praktycznych i aktualnych wniosków miało zabarwienie subjektywne. Dość często zachodził

FAKT PODKŁADANIA I WŁASNEJ MELODII DO MOICH SŁÓW.

Tu i ówdzie ukazały się nawet — oczywiście niezgodne z moją intencją — preliminarze personalne. Czasem szukano czy nie możnaby odkryć jakichś objawów nowej dekompozycji w t. zw. „obozie rządzącym".

— Nie przypisuję większego znaczenia tym objawom. Raczej byłbym skłonny sądzić, iż w społeczeństwie przejawia się pewne zniecierpliwienie, iż wypadki związane z zadaniem konsolidacji rozgrywają się zbyt powoli. To zniecierpliwienie — mające swe odbicie i w akcji prasowej — ma wpływ i na nadanie echu czasem takich oddźwięków, jakich mówca nie pragnął. Sam oczywiście

przyjmuję pełną odpowiedzialność

TYLKO ZA TREŚĆ MEGO PRZEMÓWIENIA,

którego każde słowo zostało przemyślane i utrwalone, nie zaś za komentarze.

— Czy więc konkretnie widzi pan minister możność znaczniejszego „uaktywnienia" procesu, który wywołał powołanie do życia przez najwyższe czynniki w państwie Obozu Zjednoczenia Narodowego, względnie akcji konsolidacyjnej?

— Gdyby celem naszym był jakiś interes doraźny, gdybyśmy pragnęli tylko np. wzmocnić oparcie dla istniejącego rządu, złagodzić wystąpienia prasy lub ugrupowań „opozycyjnych" w kraju, zawrzeć tylko kompromis personalny co do przeprowadzenia wyborów do samorządów lub do izb ustawodawczych, to tak pojęte zadanie byłoby proste i możnaby szybko dojść do celu. Ale po jego osiągnięciu stosunki wewnętrzno-polityczne poczęłyby się psuć na nowo. Szybko weszlibyśmy ponownie w okres rozgrywek lub intryg politycznych. Byłaby to więc dla Państwa zła metoda reakcji na zniecierpliwienie.

Tymczasem w zadaniu konsolidacyjnym, tak jak je pojmują czynniki decydujące w Państwie, tak, jak na nie patrzy i szef rządu i — jak stwierdziłem to w osobistej rozmowie — i szefostwo O.Z.N., idzie o sprawy znacznie większe i ważniejsze. Idzie tu o

przeprowadzenie głębszych reform

potęgujących siły i spoistość Państwa i Narodu Polskiego, tworzących podstawy dla stabilizacji stosunków na dłuższy okres, utrwalających zdobycze w myśleniu politycznym i państwowym, osiągnięte w okresie Marszałka J. Piłsudskiego, a zmierzających do realizacji tych wszystkich postulatów i haseł, które naszkicowałem ogólnie w mojej mowie katowickiej.

Nie można też zapominać, że każdy okres głębszych reform stanowi pewne niebezpieczeństwo i to nie tylko wewnętrzno-polityczne. Już dziś możemy śledzić tu i ówdzie

OBCE WPŁYWY PROBUJĄCE SIĘ WCISNĄĆ NIESPOSTRZEŻENIE DO ORGANIZACJI NAJBARDZIEJ PATRIOTYCZNIE I BEZINTERESOWNIE USPOSOBIONYCH, ABY PODJĄĆ PRÓBĘ ZABEZPIECZENIA OBCYCH INTERESÓW W POLSCE.

Tymczasem my chcemy dokonać reformy — dla siebie samych, dla potęgi naszej Rzeczypospolitej. Tym niemniej sądzę, że właśnie gdyby po obu stronach „niewidzialnej zapory" kontynuowano szczerą wymianę myśli i poglądów, gdyby podjęto rozmowę nacechowaną dobrą wolą i — troską o przyszłość Państwa, bez rekryminacji z przeszłością i bez faktycznych zaskoczeń, to proces cały odbywałby się dość szybko, a rok 1938 mógłby być rokiem realnych i widocznych dla każdego obywatela osiągnięć w zakresie planu, który przed dziesięciu dniami publicznie przedstawiłem i który otwiera możliwości współpracy w dziele wzmocnienia i utrwalenia potęgi Polski i

DLA TYCH LUDZI, KTÓRYCH DZIŚ NAZYWA SIĘ „OPOZYCJONISTAMI".

Stosunek rządu do O.Z.N.

— Czy nie zechciałby pan, panie ministrze, wypowiedzieć jeszcze kilka słów na temat dociekań podjętych przez jakiś szczególnie ciekawy organ prasowy na temat „uzgodnienia" czy „nieuzgodnienia" mowy katowickiej?

— Panie redaktorze! Zna pan sam metodę pracy rządowej i metodę mojej pracy osobistej. Każde przemówienie— nad którym pracuję osobiście, musi posiadać pewien styl indywidualny. Na Śląsku ponadto mówiłem do środowiska ludzi, których od wielu lat darzę nietylko zaufaniem, ale i wiarą w ich głęboki i bezinteresowny patriotyzm. Stąd łatwiej mogłem się zdobyć na żywe indywidualne akcenty i unikanie wszelkiego oficjalnego „politykowania" w formułowaniu zagadnień.

Nie zapominam jednak o tym, że pełnię funkcje członka rządu. W wywodach moich trzymałem się więc ściśle zasadniczych linij bądź to wynikających z ducha naszej konstytucji — szczególnie, gdy mówiłem o

elementach trwałych i zmiennych w państwie

bądź też wynikających z częstych konferencji i opinii krystalizowanych przez czynniki decydujące w polskiej rzeczywistości, bądź wreszcie wynikające z deklaracji i nastawienia Obozu Z. N. Przykładowo wspomnę, że już w maju 1936 r. Pan Marszałek Śmigły-Rydz dobitnie stwierdził, że w Polsce mającej trzydzieści kilka milionów ludności — nie można opierać się tylko na jednej, choćby najlepszej grupie ludzi: „Wy musicie się starać o to, aby obok Was stanęli wszyscy ci, którzy mają poczucie siły i chcą tę siłę oddać w rzetelną służbę Polsce".

Tę samą zasadę — nowego startu o zasługi dla Państwa i Narodu — podkreślił w ostatniej swej mowie Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Te tendencje są nadal całkowicie ważkie i do tych sił apelowałem w mojem przemówieniu.

Idzie dziś o porozumienie się w ważnej sprawie. Rząd, deklaruje swą najlepszą wolę współdziałania w dziele konsolidacji politycznej społeczeństwa. Nie przez próbę osłabienia autorytetu O.Z.N., lecz przez wzmocnienie tego autorytetu wiedzie najkrótsza droga do dalszej konsolidacji. Może ona przejawić się zarówno w formie bezpośredniego zjednoczenia, jak też i porozumienia grupowego dla osiągnięcia określonych, ważnych celów państwowych.

Do realizacji tego upragnionego przez miliony Polaków dzieła, nie wystarczą wysiłki tych dwu czynników, t. j. rządu i O.Z.N. Idzie jeszcze o przejawy dobrej woli ze strony tych wszystkich ugrupowań polskich, które zrozumiały, że idzie tu o rzeczy wielkie i ważne dla naszej przyszłości. Te przejawy dobrej woli są coraz częstsze, to też pragniemy współdziałać, aby się one nie zmarnowały.

Usiłuję korzystać z każdej okazji, aby przekonać społeczeństwo polskie, że nadchodzący okres połączy zagadnienia gospodarcze i polityczne w splot jeszcze bardziej jednolity, niż dotychczas. Wiem i widzę, że istnieje cała gama metod walki o pomyślność ekonomiczną Państwa, o pomyślność ludzi i realizację wielkich programów w Polsce, walki o zniwelowanie wiekowych zaniedbań naszych, ale tylko w atmosferze pewnej dyscypliny politycznej, moralnej i społecznej, stworzonej nie aktem jednostronnym, lecz aktem zorganizowanej politycznej woli.

Wielu ludzi potwierdziło pisemnie wiarę w ten światopogląd, który naszkicowałem w mowie katowickiej. Za pośrednictwem waszego poczytnego pisma dziękuję tym obywatelom, jak też i panu redaktorowi, który przynaglił mnie dziś do dalszego wyjaśnienia i skrystalizowania niektórych myśli zawartych w moim przemówieniu.

Delegacja ludowców prosić ma P. Prezydenta

o darowanie kary chłopom, skazanym za zajścia krzeszowickie

WARSZAWA, 2 maja.

Z kół zbliżonych do Stronnictwa Ludowego donoszą, iż w najbliższych dniach P. Prezydent R. P. przyjmie ponownie delegację ludowców, złożoną z inż. Solarza, adw. Kloca oraz działacza wiejskiego p. Malarza, jednego ze skazanych za zajścia w Krzeszowicach.

Delegacja to złożyć ma Panu Prezydentowi R. P. prośbę o darowanie kary chłopom, zasądzonym za udział w zajściach krzeszowickich.

Izba Gmin zatwierdziła układ z Włochami

Stan stosunków włosko-angielskich był niebezpieczny i mógł doprowadzić do wojny — oświadczył Chamberlain

Londyn, 2 maja.

(PAT) Premier Chamberlain wygłosił dziś w Izbie Gmin przemówienie w sprawie ostatnich rokowań angielsko - włoskich i układu między W. Brytanią i Włochami, podpisanego w Rzymie 16. kwietnia b. r.

Chamberlain przypomniał na wstępie historię ostatnich lat stosunków włosko - brytyjskich, stwierdzając, że zagadnienie Abisynii wprowadziło w te stosunki stan dużego zaostrzenia. Od jesieni 1936 r.

STAN STOSUNKÓW BRYTYJSKO - WŁOSKICH BYŁ NIEBEZPIECZNY.

T. zw. umowa gentelmeńska między obu państwami miała na celu rozproszenie podejrzeń i nieporozumień. Niestety nie wprowadziła ona odprężenia, które wzrastało.

Chamberlain przypomniał następnie list, wystosowany do Mussoliniego z propozycją nawiązania rozmów celem załatwienia nieporozumień i przywrócenia dawnych serdecznych stosunków między obu państwami. W następstwie tego listu odbyły się rokowania w duchu wzajemnego zrozumienia i robrej woli a rezultatem tych rozmów jest obecne porozumienie.

Polityka brytyjska w swej ogólnej linii zmierza nietylko do utrwalenia pokoju, lecz także, tam gdzie jest możliwe, do przywrócenia ogólnego zaufania. Bez tego nie jest możliwy postęp w stosunkach międzynarodowych. To zaufanie możemy osiągnąć usuwając kłótnie, spory i podejrzenia, które, jeżeli są podtrzymywane,

MOGĄ DOPROWADZIĆ DO WOJNY.

To żądanie nie może być wprowadzone w życie natychmiast we wszystkich dziedzinach, możemy jednak odnieść duże korzyści usuwając jedno po drugim niebezpieczne punkty. Postępując tak z czasem znajdziemy się u celu, do którego dążymy. Przed podpisaniem układu angielsko - włoskiego stosunki włosko - brytyjskie i włosko - francuskie były takimi niebezpiecznymi punktami.

Układ brytyjsko - włoski obejmuje zasadnicze problemy stosunków brytyjsko - włoskich, mieszcząc w sobie wytyczne, które będą wpływać nietylko na wzajemną politykę Włoch i W. Brytanii, lecz także na politykę obu tych państw do innych państw. Podpisanie układu włosko - brytyjskiego jest

RADYKALNĄ ZMIANĄ W STOSUNKACH MIĘDZY OBU KRAJAMI.

Polemizując z opozycją, która sceptycznie ocenia obietnice włoskie, dotyczące Hiszpanii, Chamberlain oświadczył: Rząd brytyjski przyjmuje obietnice włoskie jako złożone w dobrej wierze i jest przekonany iż rząd włoski dotrzyma słowa.

Uznanie podboju Abisynii przez Włochy, oświadczył Chamberlain, jest oczywiście rzeczą suwerennej decyzji każdego państwa. Premier brytyjski jest zdania, że

JEDYNĄ OKOLICZNOŚCIĄ, KTÓRA MORALNIE USPRAWIEDLIWIA TO UZNANIE, JEST POWSZECHNE USPOKOJENIE W PRZYSZŁOŚCI.

To powszechne uspokojenie jest niemożliwe bez załatwienia sprawy hiszpańskiej i dlatego właśnie załatwienie tej sprawy jest warunkiem wejścia w życie układu włosko - brytyjskiego.

Gdy Francja zdoła pomyślnie załatwić swe sprawy z Włochami i zawrzeć podobny układ, jaki my zawarliśmy — będzie to krok naprzód na drodze rozjaśnienia horyzontu europejskiego.

Mówiąc o sprawie Palestyny, Chamberlain oświadczył, iż włoski minister spraw zagranicznych Ciano dał brytyjskiemu ambasadorowi w Rzymie zapewnienie, iż

RZĄD WŁOSKI POWSTRZYMA SIĘ OD STWARZANIA „TRUDNOŚCI I KŁOPOTÓW" PRZY ADMINISTROWANIU PALESTYNY.

Ambasador brytyjski dał podobne zapewnienia min. Ciano, stwierdzając, iż rząd brytyjski będzie bronił uzasadnionych interesów włoskich w Palestynie.

Po przemówieniu premiera Chamberlaina, Izba Gmin odrzuciła demonstracyjny wniosek Labour Party 322 głosami przeciwko 110, po czym przyjęła wniosek rządowy, zatwierdzający porozumienie angielsko - włoskie 316 głosami przeciwko 10[illegible].

Układ włosko-francuski

będzie podpisany 14 maja

Paryż, 2 maja.

(PAT) Prasa paryska wykazuje bardzo poważne zainteresowanie polityczną stroną wizyty Hitlera w Rzymie, podkreślając z widocznym zadowoleniem fakt, że na marginesie hucznych uroczystości, zgotowanych przez rząd włoski kanclerzowi Trzeciej Rzeszy, we włoskim ministerstwie spraw zagranicznych, zainteresowane urzędy pracować będą bez przerwy nad propozycjami francuskimi i sprawą normalizacji stosunków między Paryżem i Rzymem.

Prasa francuska wyraża przekonanie, że z chwilą zakończenia wizyty Hitlera, rokowania francusko - włoskie podjęte zostaną niezwłocznie przez charge d'affaires w Rzymie Blondela i włoskiego ministra spr. zagr.

Jak informuje korespondent rzymski „Journal" wystarczy już wówczas tylko kilka dni, aby doprowadzić do zawarcia układu francusko - włoskiego W ten sposób w Rzymie oczekują, że układ ten może być już podpisany 14-go maja.

Demarche w Pradze i Berlinie

Anglia i Francja liczą na pomoc Polski w sprawie pokojowego załatwienia konfliktu czesko-niemieckiego

Paryż, 2 maja.

(PAT) Prasa francuska w dalszym ciągu z najwyższą uwagą i troską śledzi rozwój sytuacji politycznej w Czechosłowacji. Korespondent londyński „Petit Parisien" donosząc o zamierzonej demarche Anglii i Francji na rzecz pokojowego załatwienia między Trzecią Rzeszą i Czechosłowacją zagadnienia mniejszości, pisze, że Londyn i Paryż liczy poważnie w swej akcji, zmierzającej do odprężenia, na współpracę rządów polskiego i węgierskiego, również zainteresowanych jak i rząd niemiecki w ochronie swych mniejszości.

Pierwsza z zapowiedzianych demarche dyplomatycznych, zaznacza korespondent, będzie miała miejsce w Pradze czeskiej. Rządy Francji i Anglii zapoznają rząd czeski ze swymi poglądami na temat opracowanego przez Pragę statutu dla mniejszości narodowych. Nie jest więc wykluczone, że statut ten w swej ostatecznej redakcji będzie już uwzględniał rady i sugestie Paryża i Londynu.

Londyn i Paryż — potwierdza w obszernym tytule „La Liberte" — zwrócą się do Warszawy i Bukaresztu o pomoc w dziele odprężenia na odcinku Czechosłowacji.

Korespondent londyński „Paris Soir" zaznacza, że ambasador brytyjski w czasie swej demarche w Berlinie u rządu Rzeszy zaznaczył wyraźnie, że pojednawcze stanowisko rządu niemieckiego w kwestii sudeckiej ułatwiłoby poważnie podjęcie szerszych rozmów politycznych między Londynem i Berlinem. — Ostatnie wystąpienie przywódcy Niemców sudeckich Henleina i ton prasy niemieckiej wobec Czechosłowacji nie wywołują bynajmniej w Paryżu optymizmu co do powodzenia przewidywanej demarche dyplomatycznej ambasadora W. Brytanii w Berlinie.

Hitler wyjechał do Rzymu

Na dworcu żegnał go uroczyście feldmarszałek Goering

Berlin, 2 maja.

(PAT) Dziś o godz. 16.44 Hitler wyjechał z dworca Anhalckiego wraz ze swą świtą specjalnym pociągiem.

Odjeżdżającego Hitlera feldmarszałek Goering pożegnał następującymi słowy: „W chwili gdy wyrusza pan w podróż do zaprzyjaźnionych Włoch, szczęśliwy jestem, komunikując panu pozdrowienie i życzenie całego narodu niemieckiego.

Pańska wizyta ma na celu potwierdzenie mocy osi Rzym — Berlin. Oczy całego świata zwrócone są na Rzym, gdzie nastąpi spotkanie dwóch wielkich ludzi naszego wieku. Niech pana Bóg błogosławi podczas podróży aż do pańskiego powrotu".

* * *

Rzym, 2 maja.

(PAT) Do Rzymu przybyło około 90 dziennikarzy niemieckich w mundurach partyjnych. Również dziennikarze włoscy podczas wizyty kanclerza Hitlera pełnić będą służbę w mundurach faszystowskich.

Podpisanie konwencji z Litwą

o pełnych obrotach pocztowych i telekomunikacyjnych

Kowno, 2 maja.

(PAT) W gmachu litewskiego ministerstwa spraw zagranicznych nastąpiło podpisanie konwencji o pełnych obrotach pocztowych i telekomunikacyjnych między Polską i Litwą. Ze strony polskiej konwencję podpisał poseł R. P. min. Charwat, ze strony litewskiej minister spraw zagr. Lozoraitis.

O godz. 20-ej w hotelu „Metropol" odbył się z udziałem min. Chorwata i wiceministra Urbszysa obiad, wydany przez wiceministra komunikacji Jankowiciusa na cześć delegacji polskiej.

Porto Alegre, 2 maja.

(PAT) Donoszą z Recife (stan Pernambuco), że w powiecie Rio Formoso padał ulewny deszcz 36 godzin bez przerwy, powodując zawalenie się kilku domów i ogromne szkody na roli.

Wody rzek Serinhaem i Ipojuca podniosły się o dwa metry ponad stan normalny.

Garnizon niemiecki na pograniczu niemieckim

Strasburg, 2 maja.

(PAT) Dziś po południu niemiecki oddział zmotoryzowany zajął koszary w m. Kehl na prawym brzegu Renu w pobliżu mostu, łączącego Niemcy z Francją.

W m. Kehl wywieszono chorągwie, ludność zgotowała wkraczającym oddziałom entuzjastyczne powitanie.

Palestyna w ogniu rozruchów

Komisja brytyjska podróżuje po kraju pod eskortą samochodów pancernych.—Teroryści zastrzelili 9 policjantów.—Rurociąg naftowy będzie zniesiony na obszarze Palestyny

Jerozolima, 2 maja.

(PAT) W całej Palestynie zaznaczyła się ponowna fala terorystycznych zamachów na osiedla, autobusy i linie kolejowe. W licznych miejscowościach uległy przerwaniu połączenia telefoniczne.

Wzrost działalności sabotażowej przypisywany jest ogólnie przybyciu komisji podziału Palestyny, która pod silną eskortą wojskową objeżdża kraj. Oddziały wojskowe, towarzyszące komisji, zaopatrzone są w samochody pancerne i liczne karabiny maszynowe.

* *

Jerozolima, 2 maja.

Duży oddział uzbrojonych terorystów arabskich wtargnął do wsi Azur koło Tul-Karem, gdzie dokonał napadu na posterunek lotnego oddziału policyjnego. 9 policjantów arabskich zostało zabitych. Urzędowo komunikują, że również teroryści ponieśli dotkliwe straty.

Teroryści dokonali dziś napadu na kolonię Ajelet-Haszachar i Ginegar. Z obu osad zostali oni odparci przez policję żydowską. Ofiar po stronie żydowskiej nie było.

Naczelny dowódca brytyjskich sił zbrojnych w Palestynie, generał Haining, zatwierdził wydany w ubiegłym ty godniu przez sąd wojenny wyrok śmierci na terorystę arabskiego Mustafę Hindawi, uczestnika licznych zamachów terorystycznych na Żydów i umiarkowanych Arabów. Schwytany po zamordowaniu Żyda polskiego Abrahama Goldschlagera, Hindawi przyznał się do tego mordu i szeregu innych.

Bagdad, 2 maja.

W urzędzie celnym w Bagdadzie urzędnicy wykryli transport złożony z 50 tysięcy paczek nabojów. Amunicja ta miała być przemycona do Palestyny dla arabskich terorystów.

Równocześnie żandarmeria w Libanie wykryła większy transport broni również przeznaczony dla terorystów palestyńskich.

Jerozolima, 2 maja.

Spółka naftowa Iraku postanowiła znieść przeprowadzony przez obszar Palestyny rurociąg naftowy.

Na decyzję tę wpłynęły ustawiczne zamachy arabskich partyzantów na rurociąg.

Komisja do Spraw Podziału Palestyny bawiła dziś w Tel-Awiwie. Jutro komisja zwiedzi Jaffę i we wtorek uda się do Beer-Seba.

Prasa arabska w gwałtowny sposób zwalcza realizacje projektu zamknięcia północnej granicy Palestyny płotem z drutu kolczastego, naładowanego elektrycznością o wysokim napięciu.

Zapora ta wysoka na 3 metry i sięgająca na 7 mtr. w głąb ziemi, będzie miała 80 klm. długości, a koszt jej wyniosić będzie 160 tys. funtów.

DZIKIE EKSCESY NA ULICACH WIEDNIA

mają być wreszcie ukrócone.-Kilku przywódców partyjnych pociągnięto już do odpowiedzialności.-Wolno wyjechać z Austrii bez specjalnego zezwolenia

WIEDEŃ, 2 maja (PAT)

Dziś ukazało się rozporządzenie, zezwalające na wyjazd z Austrii Żydów i obywateli obcych bez specjalnego pozwolenia, jak również bez konieczności okazywania na granicy poświadczenia podatkowego.

WIEDEŃ, 2 maja.

Po powrocie gauleitera Buerckla zaniechano pogoni za Żydami na ulicach Wiednia. Przez radio wiedeńskie zakomunikowano, iż gauleiter polecił pojożyć kres „niewłaściwym wypadkom", których rzekomo dopuściły się osoby nie należące do partii nazistycznej. W przeciwieństwie do tego oświadczenia ustalono, że pościg na ulicach i znieważanie setek Żydów dokonywało się za sprawą umundurowanych członków S. A. i S. S. oraz innych formacji hitlerowskich.

Na ulicach Wiednia ukazały się specjalne patrole S. S., którym Buerckel powierzył nodzór nad żydowskimi sklepami i lokalami. Patrole te są zaopatrzone w żółte opaski.

Z pewnych kół informują, że na skutek ostatnich zajść antyżydowskich pociągnięto do odpowiedzialności kilku przywódców partyjnych.

Żydowskim właścicielom sklepów pozwolono zetrzeć napisy i hasła bojkotowe, którymi witryny sklepowe zostały ostatnio zasmarowane.

Szturmowcy skonfiskowali w bibliotece żydowskiego seminarium teologicznego we Wiedniu około 10.000 tomów, w tej liczbie najstarsze i najcenniejsze dzieła literatury hebrajskiej i rabinicznej. Jaki jest los tych książek do tej pory niewiadomo.

W najbliższych dniach wznowiona będzie działalność poszczególnych urzędów i instytucyi wiedeńskiej gminy żydowskiej. Gestapo udzieliło swej zgody na listę 30 członków rady i 6 członków zarządu gminy żydowskiej. Jak sądzą, w kilka dni po wznowieniu działalności gminy podjęte też będą prace w wiedeńskim Urzędzie Palestyńskim.

PRAGA, 2 maja.

Jak donosi czechosłowacka agencja prasowa, w sobotę 30 kwietnia w Salzburgu zainscenizowano widowisko „palenia książek autorów żydowskich", które usunięto z bibliotek publicznych. Widowisku temu przyglądały się ściągnięte w tym celu tłumy.

Wyrok śmierci na Maruszeczkę zatwierdzony przez sąd apelacyjny

Warszawa, 2 maja.

Sąd apelacyjny w Warszawie po krótkiej rozprawie zatwierdził dziś wyrok śmierci na znanego mordercę Maruszeczkę.

21 osób zabitych wskutek zderzenia autobusu z pociągiem

Lizbona, 2 maja.

(PAT) W okolicy Viana Castello wpadł pod pociąg przepełniony pasażerami autobus. 21 osób zostało zabitych na miejscu, a 19 odniosło rany.

Turcja zaprasza lekarzy Żydów

którzy pozbawieni zostali w Austrii egzystencji

JEROZOLIMA, 2 maja.

„Haarec" donosi ze Stambułu, że rząd turecki gotów jest przyjąć 200 żydowskich lekarzy z Austrii. Mają oni znaleźć zatrudnienie w klinikach uniwersyteckich w Stambule i w miastach prowincjonalnych.

Rząd turecki, podobno, rozpoczął już rokowania z rządem niemieckim w sprawie udzielenia zezwolenia na wyjazd kilku żydowskim profesorom, w tej liczbie prof. Neumanowi. Emisariusze rządu tureckiego mają w najbliższym czasie przybyć do Wiednia, aby zawrzeć umowy z kandydatami żydowskimi.

Turcja podobno interesuje się szczególnie balneologami, którzyby przyczynili się do rozwoju uzdrowisk tureckich. W r. 1933 rząd turecki sprowadził, jak wiadomo, większą liczbę żydowskich lekarzy z Niemiec.

Dekrety antyżydowskie w Rumunii odwołane

Rząd zobowiązał się zaanulować wszystkie zarządzenia Gogi

Londyn, 2 maja.

Podczas sesji majowej rady Ligi Narodów nie będzie omawiana sytuacja mniejszości żydowskiej w Rumunii. Komitet Trzech, który w tym celu zostanł wyłoniony na ostatniej sesji, miał przyjąć do wiadomości zobowiązania ustne, udzielone przez rząd rumuński ambasadorom angielskiemu i francuskiemu. Że sytuacja mniejszości żydowskiej w Rumunii przywrócona będzie do stanu, sprzed przejęcia rządów przez reżim Gogi. Rząd rumuński nie przedłoży też uwag do petycji, o sytuacji mniejszości żydowskiej, jak to przewiduje procedura Ligi Narodów.

Rada Ligi Narodów nie rozpatrzy też petycji czekutywy Światowego Kongresu Żydowskiego o pogwałceniu praw mniejszości żydowskiej w Austrii. Stanowisko to jest, podobno, motywowane tym, że po uznaniu włączenia Austrii do Niemiec Rzesza nie jest związana postanowieniami traktatu w Saint - Germain.

Egzekutywa Światowego Kongresu Żydowskiego przystąpiła obecnie do akcji w obronie zagrożonych praw mniejszości żydowskiej na Węgrzech, zagwarantowanych w traktacie pokojowym w Trianon.

WIEDEŃ, 2 maja.

(PAT) B. austriacki minister finansów dr. Draxler, który został aresztowany w Austrii zaraz po [illegible] sie obecnie w obozie [illegible] w Dachau pod Monachium.

Komendant policji gdańskiej zabity

Podczas katastrofy samolotu włoskiego, zaginęły również klejnoty wartości 12 milionów franków

Gdańsk, 2 maja.

Wśród ofiar katastrofy lotniczej opędał Maranela we Włoszech znaiduje się, jak donoszą „Danziger Neueste Nachrichten“ z Rzymu, kierownik gdańskiej policji politycznej Groetzner, który został zabity.

Rzym, 2 maja.

(PAT) W czasie katastrofy samolotowej, która wydarzyła się w ubiegłą sobotę, na linii Tirana—Rzym, zginęły bez śladu klejnoty wartości 12 milionów franków, należące do jednego z jubilerów paryskich.

Klejnoty te przywiózł on do Tirany, aby umożliwić królowi albańskiemu dokonanie wyboru prezentu ślubnego dla żony.

Zamach bombowy pod Nankinem

Japończycy wtargnęli na posterunek angielski

Szanghaj, 2 maja.

(PAT) Na szosie nankińskiej wybuchła bomba rzucona przez nieznanych sprawców na japoński samochód ciężarowy. Jedenastu Chińczyków odniosło rany.

Wypadek zdarzył się w pobliżu brytyjskiego posterunku policji. 6 japońskich żandarmów weszło do kancelarii posterunku.

Władze brytyjskie założyły protest przeciwko naruszeniu przez „Japończyków obszaru kontrolowanego przez Anglików, żądając wycofania żandarmów.

Pekin, 2 maja.

(PAT) Agencja „Domei“ donosi: Grupa wojsk japońskich, która zdobyła Hohszien i Hanszan, poczyniła znaczne postępy wzdłuż zachodniego brzegu Jang-Tse zajmując miejscowość Szasz-Sien, położoną o 50 klm. na zachód od Hohszien.

Kwatera główna armii japońskiej w Chinach północnych donosi, że wojska japońskie przeprowadzające operacje na południowym zachodzie prowincji Szantung, wkroczyły już do prowincji Kiangsu, gdzie posunęły się na południe wzdłuż wielkiego kanału, zajmując ważne miasto nadbrzeżne Huszan, leżące o 8 klm. na południowy wschód od Taierszwang.

Nowy zatarg sowiecko-japoński

Rząd tokijski nie chce zamknąć konsulatów w Błagowieszczeńsku i Chabarowsku

Tokio, 2 maja.

(PAT) Agencja „Domei“ donosi: — Rząd japoński odrzucił propozycję rządu sowieckiego zamknięcia konsulatów japońskich w Chabarowsku i Błagowieszczeńsku.

Tokijskie ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało wiadomość, że władze sowieckie nie będą doczawszy od dnia dzisiejszego przyjmować od konsulatu japońskiego w Błagowieszczeńsku depesz nadawanych szyfrem.

Przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych stwierdził, iż ta jednostronna decyzja władz sowieckich pozbawiona jest podstaw prawnych i że w sprawie tej zostanie złożony ostry protest u rządu w Moskwie.

Ambasador rumuński w Warszawie

wręczy P. Prezydentowi Rzplitej listy uwierzytelniające w połowie maja

Warszawa, 2 maja.

Wobec ogłoszenia w Bukareszcie decretu o podniesieniu rangi poselstwa rumuńskiego w Warszawie do stopnia ambasady, faktycznie od dziś istnieje w Warszawie ambasada rumuńska.

Jest to pierwsza ambasada, jaką Rumunia kreowała od czasu swego istnienia państwowego.

Uroczystość wręczenia Panu Prezydentowi R. P. listów uwierzytelniających przez pierwszego ambasadora Rumunii p. Ryszarda Franasovici odbędzie się w połowie bm. jeszcze przed przyjazdem premiera rumuńskiego ks. patriarchy Mirona, co ma nastąpić około 20 maja rb.

„Zarzewie“ pragnie kosolidacji

przez powołanie szerokich mas do współodpowiedzialności za losy państwa

WARSZAWA, 2 maja.

Donoszą ze Lwowa, iż odbył się tam wczoraj zjazd delegatów organizacji społeczno - politycznej „Zarzewie“ pod przewodnictwem prof. Romera.

Po dyskusji nad ostatnim przemówieniem wicepremiera inż. Kwiatkowskiego wygłoszonym w Katowicach, uchwalono rezolucję, w której stwierdza się, że zdaniem organizacji „Zarzewie“, warunkiem konsolidacji jest powołanie szerokich mas narodu do współodpowiedzialności za losy Państwa.

„Zarzewie“ wzywa społeczeństwo polskie do realizowania programu wicepremiera inż. Kwiatkowskiego w czasie jak najkrótszym. Trzeba zwrócić uwagę, że „Zarzewie“ jest grupą, z której wyszło bardzo wielu działaczy politycznych szczególnie blisko obecnie związanych z OZN.

List sen. Rdułtowskiego

do szefa OZN gen. Skwarczyńskiego

WARSZAWA, 2 maja.

Na listę secesjonistów z OZN trzeba wprowadzić dwa nowe nazwiska, a mianowicie dwóch senatorów konserwatywnych sen. Leszczyńskiego i sen. Chrzanowskiego, b. kuratora poznańskiego okręgu szkolnego.

Ponadto sen. Rdułtowski, który wystąpił z OZN przed kilku dniami, ogłasza dziś list swój do gen. Skwarczyńskiego, w którym stwierdza, iż nie uważa za słuszny, ani odpowiadający tezom ogłoszonym przez płk. Koca, obecny kierunek polityczny i gospodarczy OZN, który reprezentuje „Gazeta Polska“, pismo urzędowe OZN, pozostające pod kierownictwem płk. Miedzińskiego.

Warszawa, 2 maja.

Poseł Janusz Mostowski (Chełm Lubelski) zgłosił na ręce przewodniczącego Koła Parlamentarnego O. Z. N., sen. Dąbkowskiego, przystąpienie do Koła Parlamentarnego.

Echa 1 maja w Warszawie

Aresztowania wśród oenerowców i członków „Falangi“

Warszawa, 2 maja.

W związku z wybuchem petardy na Pl. Muranowskim w Warszawie podczas demonstracyj 1-majowych, policja ustaliła, że nie była to petarda, lecz bomba z mechanizmem, zakopana w ziemi.

Lej, który powstał po wybuchu wyniósł 1 mtr. głębokości i 2 mtr. szerokości. Śledztwo w tej sprawie trwa.

Policja polityczna dokonała przed dn. 1 maja szeregu rewizyj wśród członków ONR i „Falangi“. Zatrzymano około 50 osób, przy których znaleziono broń, amunicję i materiał wybuchowy.

W czasie pochodu również aresztowano około 10 osób, przy których znaleziono broń palną. Część z nich zwolniono, resztę osadzono w areszcie.

Paragraf aryjski

w zw. stowarzyszeń asystentów szkół akademickich

Wilno, 2 maja.

(PAT) W drugim dniu ogólnopolskiego zjazdu delegatów związku stowarzyszeń asystentów szkół akademickich R. P., który się odbył w Wilnie, powzięto uchwałę, zmieniającą statut związku w ten sposób, że członkiem związku może być tylko takie stowarzyszenie, które wśród swoich członków nie ma osób pochodzenia niearyjskiego.

Przepisy wykonawcze

do ustawy o pozbawianiu obywatelstwa

WARSZAWA, 2 maja.

W najbliższym czasie ukażą się przepisy wykonawcze do ustawy o pozbawieniu obywatelstwa polskiego, która podczas ub. sesji uchwalona została przez sejm i senat.

Dowiadujemy się, że listy osób pozbawionych obywatelstwa za działalność na szkodę Polski zagranicą będą ogłoszone w pismach urzędowych.

Zjazd rektorów

Warszawa, 2 maja.

(PAT) W ministerstwie W. R. i O. P. odbył się zjazd rektorów państwowych szkół akademickich pod przewodnictwem p. min. Świętosławskiego przy udziale pp. podsekretarzy stanu Alexandrowicza i Ferek-Błeszyńskiego.

Przedmiotem obrad były sprawy, związane z organizacją przyszłego roku akademickiego w związku z wejściem w życie postanowień nowej ustawy o powszechnej służbie wojskowej, sprawy reformy studiów na wydziałach humanistycznych i matematyczno - przyrodniczych, sprawy pomocy materialnej młodzieży akademickiej oraz warunki przyjmowania do szkół akademickich, kończących licea zawodowe i pedagogiczne.

Zmiany w sądownictwie

Warszawa, 2 maja.

P. Prezydent Rzplitej mianował sędziego S. O. w Łodzi Franciszka Grzesiowskiego wiceprezesem S. O. w Stryju, sędziego sądu grodzkiego w Łodzi Zygm. Kasińskiego sędzią S. O. w Łodzi, sędziego S. G. we Włocławku Karola Swinarskiego sędzią S. O. w Łodzi, sędziego S. G. w Łasku Ludwika Miętkiewicza sędzią S. O. w Łodzi.

Małżeństwa mieszane w Austrii zakazane

WIEDEŃ, 2 maja.

(PAT) Kuria biskupia w Wiedniu wydała zarządzenie, wstrzymujące udzielania ślubów małżeństwom mieszanym, w których jedna ze stron jest pochodzenia żydowskiego, aż do czasu uregulowania sprawy tej przez władze.

W wypadkach, w których chodzi o obywateli obcych prawo decyzji posiada namiestnictwo.

FORBACH, 2 maja.

Sąd krajowy w Saarbrücken skazał 48-letniego Kurta Fritschego z Berlina na 15 miesięcy więzienia z powodu przekroczenia ustawy o czystości rasy.

Fritsche przybył w roku ub., będąc wdowcem, służąca Żydówke, z którą utrzymywał stosunki. Własny jego pietnastoletni syn zrobił doniesienie do prokuratora. Fritsche razem ze służącą próbował uciec do Francji. Zostali jednak oboje na granicy zatrzymani i aresztowani.

Tydzień Polskiego Białego Krzyża

W dniach od 10-go do 15-go maja r. b. odbędzie się Tydzień Propagandy i Zbiórki Polskiego Białego Krzyża.

Do Komitetu Honorowego weszli. Pani Marszałkowa Marta Rydz-Śmigłowa, minister spraw wojskowych gen. Tadeusz Kasprzycki, minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego prof. dr. Wojciech Świętosławski.

Celem skoordynowania akcji w Tygodniu, zarząd naczelny Polskiego Białego Krzyża zwołuje w sali rady miejskiej na ratuszu na dzień 5-go maja r. b. o godz. 7-ej wieczorem zebranie społeczne, na którym omówione zostaną cele i zadania Polskiego Białego Krzyża oraz projektowany program Tygodnia.

Eksmisja 2 sklepów

za to, że właściciele nie dotrzymali umowy

Na wokandzie wydziału cywilno-odwoławczego sądu okręgowego znalazła się wczoraj niezwykła sprawa. Tłem jej była już przez sąd pierwszej instancji **eksmisja dwóch owocarni**, zasadzona na tej podstawie, że jej właściciele, wbrew klauzuli, podpisanej przy kontrakcie najmu lokalu, **handlowali w sobotę.**

Właścicielka domu przy ul. Brzezińskiej 10 — Rywka Goldglas tylko pod warunkiem odnajęła dwa lokale sklepowe pozwanym, **że w sobotę sklepy swe będą zamykali.** Obaj lokatorzy warunku tego od pierwszej chwili nie dotrzymywali i **sąd grodzki eksmisję zasądził.**

Sąd drugiej instancji wyrok ten zatwierdził. (l)

Umowa turystyczna z Francją

została już podpisana. — Paszporty ulgowe i czeki na Francję

W dniu 29-ym kwietnia rb. podpisane zostało w Paryżu porozumienie polsko-francuskie w sprawie wyjazdów turystycznych do Francji. Jak się dowiadujemy, porozumienie to wzorowane jest ściśle na porozumieniu, zawartym w maju ub. r. w sprawie zwiedzania międzynarodowej wystawy w Paryżu.

Zgodnie z ostatnio podpisanym porozumieniem, podróżni i turyści, udający się z Polski do Francji, uzyskają bez trudności paszporty ulgowe, pod warunkiem przedstawienia dowodu, że zakupili czeki na Francję w jednej z instytucyj bankowych lub biur podróży, wyznasczonych w tym celu przez Polski Instytut Rozrachunkowy. Czeki te opiewają we frankach farncuskich, są imienne i nieprzenaszalne.

Ważność paszportu ulgowego nie może przekraczać dwóch miesięcy. Paszporty te otrzymywać mogą zarówno podróżujący indywidualnie, jak i członkowie wycieczek grupowych.

Na czas pobytu we Francji ogólna wysokość czeków będzie mogła wahać się między 500 a 1,200 frs. fr. tygodniowo na osobę. Nie jest konieczny zakup czeków dla dzieci poniżej lat 4, dla dzieci zaś od lat 4-ch do 14tu kwoty te zniżone będą o 50 proc

Wyjątkowo najwyższa tygodniowa suma czeków będzie mogła być za odpowiednim usprawiedliwieniem podwyższona, jak również najniższa tygodniowa suma obniżona.

Czeki będą mogły być inkasowane za okazaniem paszportu, w którym będzie umieszczona wzmianka o inkasie w jednej z instytucyj bankowych we Francji, wymienionych na czeku.

Porozumienie wchodzi w życie z dniem 1-ym czerwca r. b. z ważnością na rok, przy czym przedłużane będzie automatycznie, o ile nie nastąpi wymówienie przez jedną ze stron na trzy miesiące przed upływem jego ważności.

Ogólna suma, którą turyści polscy będą mogli wywieźć do Francji d roku bieżącym jest niższa od sumy, przewidzianej w roku ubiegłym, kiedy Wystawa Paryska ściągała wyjątkowo dużą liczbę turystów.

Z dziejów Łodzi

Dnia 3 maja 1791 r. na Sejmie czteroletnim, który uchwalił Konstytucję, ziemię łódzką reprezentowało 7 posłów, mianowicie posłowie sieradzcy, wieluńscy, szadkowscy, łęczyccy i kaliscy. — Wszyscy oni głosowali za Konstytucją.

Łódź liczyła wtedy 191 mieszkańców, w tym kobiet 92, mężczyzn 99, zamieszkiwały tu ponadto 2 rodziny żydowskie.

Wójtem łódzkim był w momencie uchwalenia Konstytucji majowej Jan Gozdowski, burmistrzem—Aleksy Drewnowicz, radcami miejskimi: Paweł Suwalski, Stanisław Pławski, Jakób Kryzłowczyk, Jakób Zarzecki, Jan Moniński. Jan Jeżewicz, pisarzem miejskim — Józef Ławiński.

Pierwszy obchód rocznicy majowej w Łodzi miał miejsce właściwie 3-go maja 1905 roku, kiedy to masy, zgromadzone na majowym nabożeństwie w kościele św. Krzyża przy ul. Przejazd zaintonowały samorzutnie śpiew hymnu „Boże, coś Polskę"... Moskale zastosowali wobec demonstrantów ostre represje.

Otwarcie wyszli łodzianie pierwszy raz celem uczczenia rocznicy 3-go Maja dopiero dnia 3 maja 1915 r., kiedy to panie z Ligi Kobiet Pogotowia Wojennego wyszły przed kościoły i zarządziły zbiórkę na rzecz pomocy dla rodzin Legionistów.

W dniu 3 maja 1916 r. odbył się w Łodzi wielki pierwszy pochód ogólno-narodowy, w którym wzięło udział około 150 tysięcy osób, ale ten pochód pod okupacją niemiecką nie może się równać z gigantyczną manifestacją Łodzi w dniu 3 maja 1919 r., w dniu pierwszego święta majowego w wolnej Ojczyźnie.

KRONIKA

Maj 3 Wtorek

Dziś Rocznica Konst.
Jutro św. Józefa

Wschód słońca	4.04
Zachód słońca	19.01
Wschód księżyca	6.53
Zachód księżyca	23.21
Długość dnia	12.50
Przybyło dnia	6.35

Wizyty i rewizyty u p. wojewody

W dniu 2 maja rb. rewizytowali p. wojewodę Henryka Józewskiego Dowódca Okręgu Korpusu gen. Wiktor Thommee, zast. D-cy Korpusu pułk. dypl. Bolesławowicz, Kmdt. garnizonu gen. Dindorf - Ankowicz, pułk. Ziętarski i pułk. Bartak.

W godzinach obiadowych rewizytował p. wojewodę Józewskiego J. E. Ks. Biskup Włodzimierz Jasiński, ordynariusz diecezji łódzkiej.

Również w dniu wczorajszym złożyły p. wojewodzie Józewskiemu wizyty delegacje różnych organizacyj społecznych.

* * *

W dniu 2 maja rb. p. wojewoda Henryk Józewski złożył wizytę p. prezydentowi m. Łodzi, Mikołajowi Godlewskiemu. Później p. wojewoda wizytował dyr. Izby Skarbowej Dr. M. Rzadkiewicza.

Święto 3-go Maja w Łodzi

Hejnał z wież kościelnych i fabrycznych. — Defilada przed domem przy ul. Piotrkowskiej 106 — Koncerty na placach publicznych

Dziś Łódź obchodzi uroczyście 147 rocznicę Konstytucji 3 maja.

Przygotowania do uroczystości rozpoczęły się już wczoraj. Wszystkie gmachy państwowe i samorządowe otrzymały wspaniałą szatę świąteczną — zostały pięknie udekorowane i iluminowane.

Samorzutnie też dekorowano okna i balkony. W śródmieściu, niemal wszystkie wystawy sklepowe zostały przybrane barwami narodowymi, zielenią, na tle których ustawiono portrety Pana Prezydenta Rzplitej, Wielkiego Marszałka i Marszałka Polski Edwarda Śmigłego - Rydza.

O godz. 7 wieczorem rozległy się na ulicach dźwięki muzyki. To orkiestry wojskowe i cywilne grały capstrzyk.

Dziś, o godz. 7 rano zagrał

HEJNAŁ Z WIEŻ KOŚCIELNYCH I FABRYCZNYCH,

odegrany przez trębaczy. Zwiastował on początek uroczystości rocznicy uchwalenia i ogłoszenia pierwszej konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

O godz. 9 rano w świątyniach wszystkich wyznań — katolickich, ewangelicko - augsburskich, ewangelicko - reformowanych, żydowskich, prawosławnych — odbędą się nabożeństwa okolicznościowe, połączone z kazaniami.

O godz. 10 rano odprawiona zostanie UROCZYSTA MSZA ŚW. W KATEDRZE POD WEZWANIEM ŚW. STANISŁAWA KOSTKI.

Równocześnie odprawione będą trzy nabożeństwa — jedno w samej świątyni, celebrowane przez J. E. Ks. Biskupa Włodzimierza Jasińskiego, Ordynariusza Diecezji Łódzkiej, w obecności przedstawicieli władz państwowych — cywilnych i wojskowych, władz samorządowych, magistratury, delegacji i pocztów sztandarowych zrzeszeń, dwa inne pod gołym niebem, po lewej i prawej stronie Katedry. Porządek zajmowania miejsc w Katedrze oraz na zewnątrz ustalono w sposób następujący: miejsce przy ulicy Piotrkowskiej zajmuje wojsko, miejsce przy ul. Stanisława — wojsko i PW, miejsce przy ul. Skorupki — policja. Po prawej stronie Katedry i za Katedrą — wszystkie organizacje, zrzeszenia i stowarzyszenia, które będą ustawiane w kolejności przybywania. Wszystkie organizacje muszą przybyć na plac Katedralny najpóźniej o godz. 9.30 rano, ponieważ o godz. 9.45 dowódca okręgu korpusu gen. Thommee odbierze raport.

Po nabożeństwie nastąpi wręczenie przedstawicielom armii dwóch radiostacji, ofiarowanych wojsku przez społeczeństwo łódzkie.

Komitet Obywatelski Obchodu Uroczystości w Łodzi informuje, że DEFILADA 3 - MAJOWA ODBĘDZIE SIĘ O GODZINIE 12 NIE NA PLACU WOLNOŚCI, JAK PIERWOTNIE PRZEWIDYWANO, LECZ PRZY UL. PIOTRKOWSKIEJ 106.

Defiladę przyjmie dowódca okręgu korpusu gen. Thommee, w obecności przedstawiciela rządu, wojewody łódzkiego, min. Józewskiego.

* * *

O godz. 15 odbędzie się przedstawienie dla żołnierzy garnizonu łódzkiego w Teatrze Popularnym. Dana będzie komedia Fredry p. t. „Gwałtu co się dzieje". Również o godz. 15 odbędzie się rewia sportowa na boisku IKP przy ulicy Ogrodowej 28-a. Wejście dla wszystkich bezpłatne.

W godzinach od 17 do 19 odbędą się koncerty orkiestr i chórów na Bałuckim Rynku, na pl. Wolności, w parku „Źródliska", na pl. Leonarda i na Al. Kościuszki (naprzeciwko Banku Polskiego). W tym samym czasie na pl. Boernera odbędzie się zabawa ludowa z tańcami. Będzie to pierwsza tego rodzaju impreza w Łodzi.

O godz. 19 w Teatrze Polskim odbędzie się przedstawienie dla członków związków robotniczych. Dana będzie „Gałązka rozmarynu". Na tym uroczystości zostają ukończone.

*

Stronnictwo Narodowe organizuje dziś odrębny obchód. Po nabożeństwie przewidziany jest przemarsz tej organizacji przez Piotrkowską do Helenowa o godz. 12.30.

Ostrzeżenie

Inspekcja Budowlana Zarządu Miejskiego w Łodzi ostrzega mieszkańców przed zbytnim obciążaniem balkonów domów przez nadmierną liczbę osób, pragnących obserwować defiladę wojska i organizacyj społecznych. Ostrzeżenie to odnosi się zwłaszcza do domów starych. Balkony tych domów powinny zajmować 3 do 4 osób, by w ten sposób uniknąć ewentualnych wypadków.

„Dni przeciwgruźlicze"

W związku z akcją „Dni przeciwgruźliczych" w Łodzi, wydział zdrowia zarządu miejskiego dokonał ciekawego zestawienia dotyczącego spustoszenia poczynionego przez gruźlicę na terenie miasta. Na 10 tysięcy mieszkańców przypadało zmarłych na gruźlicę w 1915 roku — 59,2, w 1916 — 76.2 i w 1917 — 92,5. W roku 1936 na 10 tysięcy mieszkańców zmarło na gruźlicę przeciętnie 15 osób, w roku zaś 1935 — przeciętnie 14 osób.

Nadmienić należy, że europejska skala śmiertelności na gruźlicę określa się 5 zgonami na 10.000 mieszkańców. Tak jest przynajmniej w Danii i Norwegii, gdzie istnieją wzorowe urządzenia dla gruźlików, sanatoria, prewentoria i półprewentoria. (i).

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Duszkiewiczowa — Zgierska 146, J. Hartman — Brzezińska 24, W. Rowińska — Plac Wolności 2, A. Perelman i S-ka — Cegielniana 32, W. Danielecki — Piotrkowska 137, F. Wójcicki — Napiórkowskiego 27, K. Kempfi — Karolewska 48, J. Cymer — Wólczańska 37.

Echa aresztowań w dniu 1. maja

Rewizje w lokalach Stronnictwa Narodowego.— Kary za noszenie mundurów partyjnych i posiadanie t.zw. „paragrafów"

Przed sądem starościńskim sanęło w dniu wczorajszym kilkadziesiąt osób, zatrzymanych na ulicach miasta w dniu 1 maja.

Jak się dowiadujemy, wczesnym rankiem, dnia 1 maja, **policja przeprowadziła rewizję w lokalach dzielnicowych Stronnictwa Narodowego, zatrzymując wszystkie osoby, które posiadały przy sobie broń w postaci „gazrurek", „paragrafów" itp.. Wszystkich w ten sposób uzbrojonych członków Stronnictwa Narodowego osadzono w areszcie policyjnym, zaś sąd starościński skazał wczoraj: Wacława Burszewicza, Józefa Kobrzyńskiego, Kazimierza Kwartę, Franciszka Olczyka, Erwina Winszego, Michała Łopatę, Józefa Cyranowicza i Edmunda Piotrowskiego, wszystkich członków Stronnictwa Narodowego po 1 dniu bezwzględnego aresztu za posiadanie narzędzi służących do bójki.**

Jednocześnie jednodniowym aresztem ukarany został 21-letni Władysław Raczyński, Litewska 19, czł. Stronnictwa Narodowego za to, że tamował ruch stojąc na chodniku ul. Piłsudskiego 40.

* * *

Przed sądem stanął, poza wyżej wymienionymi, szereg osób, biorących udział w pochodzie pierwszomajowym, obwinionych o noszenie mundurów bez zezwolenia władz.

Zatrzymani zostali członkowie milicji PPS, noszący niebieskie koszule, czerwone krawaty i pasy koalicyjne, uznano bowiem to za umundurowanie.

Za przekroczenie to **14 osób skazanych zostało po 5 zł. grzywny.**

Po dwa tygodnie aresztu skazani zostali: Stanisław Brużycki — Karwińska 5, który **posiadał gumową pałkę.** Bronisław Zaborowski, Kazimierza 18. **za noszenie munduru oraz posiadanie gazrurki i laski z żelazną gałka** i 18-letni Tadeusz Sobczyk, Marysińska 22, przy którym znaleziono stalową sprężynę.

Na dwa miesiące aresztu skazany został Stanisław Strzelecki, Jonszera 22 przy którym znaleziono automatyczny pistolet i naboje, posiadane bez zezwolenia.

* * *

Policja zatrzymała w dniu 1 maja **Mariana Szczygielskiego**, fotografa, zamieszkałego przy ul. Wólczańskiej 210, pijanego i Bronisława Faszczewskiego, Kopernika 12, którzy przy zbiegu ul. Kopernika i Gdańskiej **napadli na Wacława Grochowskiego i pobili go.**

Obydwaj napastnicy skazani zostali po 7 dni aresztu.

Premiowanie książeczek PKO

Dnia 30 kwietnia 1938 r. odbyło się w PKO 12-te publiczne premiowanie książeczek na wkłady oszczędnościowe premiowane serii III-ej.

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 kwietnia 1938 r.

Premie po zł. 1.000.— padły na nr. nr.: 181.875, 186.602, 192.056, 192.207, 215.385, 219.780, 251.269.

Premie po zł. 500.— padły na nr. nr.: 150.234, 156.503, 159.505, 162.386, 164.498, 165.091, 167.076, 167.587, 169.367, 177.417, 181.420, 181.997, 185.202, 193.165, 193.521, 194.569, 197.402, 197.796, 198.253, 201.251, 202.326, 202.493, 205.625, 206.216, 211.320, 212.707, 216.139, 219.106, 228.081, 239.031, 245.062, 249.634, 249.848.

Premie po zł. 250.— padły na nr. nr.: 150.402, 150.768, 150.999, 151.596, 151.771, 153.039, 153.444, 154.885, 155.119, 155.627, 161.512, 161.799, 162.603, 162.681, 164.437, 165.300, 165.655, 167.276, 168.594, 169.459, 169.780, 169.875, 171.818, 172.156, 172.519, 175.273, 176.654, 177.616, 177.748, 180.224, 179.595, 179.844, 179.883, 180.263, 181.282, 182.349, 182.780, 183.618, 183.651, 188.701, 184.503, 185.585, 185.394, 186.469, 188.182, 188.695, 190.045, 190.985, 191.792, 194.795, 195.278, 195.424, 195.567, 196.453, 197.872, 198.843, 200.633, 200.774, 201.354, 201.546, 203.791 204.038, 204.432, 207.707, 208.456, 211.191, 215.308, 215.362, 216.362, 216.127, 216.731, 217.366, 217.411, 217.569, 219.049, 219.475, 222.383, 222.697, 223.901, 227.094, 228.270, 230.149, 230.231, 234.371, 236.413, 236.511, 236.729, 236.740, 237.167, 237.777, 237.086, 238.666, 238.752, 239,211, 240.355, 240.680, 242.457, 247.310, 251.059.

Poza tym padło 326 premii 100-złotowych.

Po raz drugi padły premie na następujące książeczki:

Zł. 500.— na nr. nr.: 197.402, 211.320.

Zł. 250.— na nr. nr.: 171.818, 195.278, 196.453, 208.456, 236.511.

Zł. 100.— na nr nr.: 152.088, 171.924, 171.978, 174.180, 177.297, 179.416, 180.772, 181.853, 182.820, 194.472, 201.738, 206.845, 207.405, 221.297.

Ogółem padło 464 premii na łączną kwotę zł. 80.600.—.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii III-ej jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premij książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładek.

Książeczki serii III-ej, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas nie podjęte:

Zł. 250.— na nr. 237.296.

Zł. 100.— na nr. nr.: 152.531, 161.591, 171.818, 175.478, 182.593, 186.676, 212.775, 218.643, 215.805, 234.574, 236.891, 238.058.

Żądania robotników sezonowych

będą przedłożone ministerstwu op. społecznej. — Zatargi i strajki

W dniu wczorajszym odbyło się **posiedzenie prezydium klasowego związku włókniarzy,** na którym omawiano tekst memoriału, jaki będzie skierowany do rządu w sprawie 40-godzinnego tygodnia pracy w przemyśle włókienniczym. **Memoriał ma być opracowany w ciągu bieżącego tygodnia,** po czym specjalna delegacja zawiezie go do ministerstwa opieki społecznej.

★

Jutro odbędzie się w inspektoracie pracy **ponowna konferencja w sprawie stawek płac w tkalniach wełny.** Chodzi o wyrównanie taryfy przy pracy akordowej niektórych gatunków produkcji.

★

Na czwartek wyznaczona została **konferencja w sprawie zatargu z majstrami w Widzewskiej Manufakturze.** Zatarg powstał, jak już donosiliśmy, wskutek zmiany warunków pracy dla majstrów, po wygaśnięciu orzeczenia arbitrażowego.

★

Wczoraj udała się do Warszawy, do ministerstwa opieki społecznej, **delegacja robotników sezonowych, celem złożenia memoriału w sprawie żądań podwyżkowych robotników, zatrudnionych na robotach brukarskich.** Równocześnie odbyło się posiedzenie zarządu związku sezonowców, na którym uchwalono przeprowadzić jutro, 4 maja, **dwugodzinny strajk demonstracyjny na robotach brukarskich.** Robotnicy wstrzymają się od pracy w godzinach od 10 do 12 rano.

★

Konferencja w sprawie układu zbiorowego **dla robotników cegielni łódzkich,** która odbyła się wczoraj w inspekcji pracy, nie doprowadziła do porozumienia. Inspektorat pracy zaapelował do obu stron, by zrewidowały swe postulaty i zapowiedział zwołanie nowego posiedzenia na dzień 7 b. m. (i)

Poszukiwanie krewnych i znajomych

człowieka, który dn. 10. kwietnia rzucił się pod pociąg

Jeszcze w dniu 10 kwietnia znaleziono na torze kolejowym pomiędzy stacjami Radomsko—Kamińsk **zwłoki mężczyzny w młodym wieku.** Sekcja zwłok wykazała, że denat popełnił samobójstwo.

Donosiliśmy w związku z tym wypadkiem, iż na **nogach zabitego nie było już nie tylko butów — ale i skarpetek — a z głowy zdjęły mu ludzkie hieny czapkę.** Byliby go niewątpliwie rozebrali do naga, gdyby nie to, że przez tułów denata przeszły koła wagonów, i koszula, marynarka i spodnie były w łachmanach i przesiąknięte krwią.

Od chwili znalezienia ciała do dnia dzisiejszego władze bezpieczeństwa czyniły daremne wysiłki ku ustaleniu identyczności denata. Obecnie rozpisane zostały odpowiednie wezwania do posterunków w całym województwie w poszukiwaniu **krewnych lub znajomych młodego człowieka, który od 10 kwietnia zginął bez wieści.**

* * *

W dniu 19 kwietnia wydaliła się z domu 73-letnia Aranka Damkos, ostatnio zamieszkała w Łodzi przy ul. Głowackiego 17. Siwa, szczupła i średniego wzrostu staruszka, **nie daje od tego czasu o sobie znać,** a poszukiwania rodziny nie dają rezultatu. (l)

SPORT

Jędrzejowska zdobyła mistrzostwo tenisowe Węgier

Budapeszt, 3 maja.

W poniedziałek zakończony został w Budapeszcie na międzynarodowych mistrzostwach tenisowych Węgier finał gry pojedyńczej pań. Tytuł mistrzyni Węgier zdobyła Jadwiga Jędrzejowska bijąc Mueller—Hein (Czechosłowacja) w trzech setach 6:1, 3:6, 6:2.

Dziś Biegi Narodowe w okręgu łódzkim

W dniu dzisiejszym odbędą się w Łodzi podobnie jak i w całej Polsce doroczne Biegi Narodowe na przełaj. W okręgu łódzkim odbędzie się ogółem 31 biegów przy udziale kilkuset zawodników. W Łodzi biegi odbędą się ze stadionu Wimy przy ul. Rokicińskiej 82 i rozpoczną się punktualnie o godz. 16.15.

Na stadionie ustawiony będzie specjalny gigantofon przez który podany będzie sygnał do rozpoczęcia biegów. (Równocześnie dla zawodników w całej Polsce).

Zgłoszenia zawodników niestowarzyszonych przyjmowane będą przed rozpoczęciem biegów na starcie. Zbiórka wszystkich zawodników została wyznaczona przez ŁOZLA na godz. 15-tą.

— W Biegach Narodowych winien wziąć udział każdy sportowiec, uprawiający jakąkolwiek gałąź sportu, by zadokumentować, że popiera czynnie sport i kulturę fizyczną narodu.

Zawody pływackie szkół średnich

W dniu dzisiejszym odbędą się o godz. 16.30 w basenie polskiej YMCA doroczne wiosenne zawody pływackie młodzieży szkół średnich o nagrody. Zawody te zapowiadają się b. ciekawie.

Weźmie w nich udział 36 najlepszych zawodników i 32 zawodniczki szkół łódzkich, którzy zakwalifikowali się na podstawie wyników uzyskanych w eliminacjach. Spodziewać się należy wysokiego poziomu zawodów, gdyż w zawodach eliminacyjnych uzyskano b. dobre wyniki.

Dalsze spotkania o mistrzostwo klasy A

W dalszym ciągu meczów piłkarskich o mistrzostwo łódzkiej klasy A w dniu dzisiejszym odbędzie się o godz. 17-ej w Zgierzu na boisku Sokoła mecz Sokół (Zgierz) — WKS, zaś w niedzielę, 8 maja odbędą się mecze następujące: — na boisku ŁKS o godz. 11-ej: ŁTSG — Widzew, na boisku WKS o godz. 11-ej: WKS—UT i o godzinie 17-ej: SKS—Sokół (Pabianice) na boisku Sokoła w Pabianicach o godz. 11-ej: Burza—PTC i na boisku Sokoła w Zgierzu o godzinie 11-ej: Sokół (Zgierz) — Wima.

Krótkie wiadomości

LIKWIDOWANIE AGEND POMOCY ZIMOWEJ w Łodzi już się rozpoczęło, ze względu na rozszerzenie robót publicznych miejskich i państwowych i zmniejszenie liczby osób, korzystających z opieki. Po zlikwidowaniu wszystkich agend, opiekę nad bezrobotnymi, którzy nie uzyskają żadnej pracy w okresie letnim, przejmie Fundusz Pracy.

* * *

WZROST LICZBY RADIOABONENTÓW zanotowano znów w Łodzi w ciągu ub. miesiąca. Na dzień 1-go kwietnia zarejestrowanych radioabonentów w Łodzi było 47.400, przybyło w ciągu kwietnia 1551, ubyło 685, tak że na dzień 1 maja łącznie w Łodzi było 47.966 abonentów radiowych.

* * *

KONTROLĘ WSZYSTKICH PIEKARŃ w Łodzi przeprowadził oddział sanitarny miejskiego wydziału zdrowia. Ogółem zbadano 343 piekarnie. Dobry stan sanitarny stwierdzono w 71 piekarniach, stan dostateczny w 210 i stan zły w 67 piekarniach. Właścicieli tych ostatnich zobowiązano do usunięcia w najkrótszym czasie braków, pod groźbą opieczętowania zakładów.

* * *

PRZYMUSOWE SZCZEPIENIE OSPY w Łodzi rozpoczyna się jutro. Obowiązkowi szczepień podlegają dzieci urodzone w roku 1937. Zabiegi dokonywane będą w terminie do 21 b. m. w dozorach sanitarnych przy ul. Dworskiej Nr. 10, Przejazd 86, Żeromskiego 4, Kopernika 19, Lubelskiej 7 oraz w przychodni przy ul. Rybnej 7—9.

* * *

LUSTRACJA WYTWÓRNI WÓD GAZOWYCH rozpoczęła się wczoraj w Łodzi. Lustracja ma na celu stwierdzenie, czy stosowane jest zarządzenie zabraniające używania przy produkcji wód gazowych innego kwasu węglowego, niż skroplony kwas z butli stalowych. Kilku właścicielom wytwórni sporządzono protokuły karne.

* * *

JUTRO STAWIĆ SIĘ WINNI przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Ogrodowej Nr. 34 mężczyźni rocznika 1917, zamieszkali na terenie II-go komisariatu policji o nazwiskach na litery A, B, zaś przed komisją poborową Nr. 2 przy Al. Kościuszki Nr. 19 — mężczyźni tegoż rocznika, zamieszkali na terenie I-go komisariatu, których nazwiska zaczynają się na litery A, B, C, D, E, F.

Stosunki socjalne na Węgrzech

w świetle procesów, wytoczonych młodym uczonym i publicystom węgierskim. — Całe Węgry należą do 85 obszarników.—Bezpłatna praca na roli

Budapeszt, w maju.

Na Węgrzech przeprowadzono ostatnio szereg procesów **przeciw młodym uczonym**, oskarżonym o to, że w ich pracach publicystycznych i literackich **„pod judzane są masy przeciw jednej części ludności"** (to jest przeciw wielkim obszarnikom). Chodziło przeważnie o autorów wykształconych, ze skończonymi studiami specjalnymi.

Co do wartości naukowej ich dzieł nie było właściwie dwóch zdań: zarzucano im tylko, że stwierdzone w nich fakty, **chociaż podane były na podstawie danych oficjalnych urzędu statystycznego**, komentowane i zestawione były tak, aby oddziaływały na umysł czytelnika. Wspomnieć również należy, że sąd nie zgodził się w większości wypadków **na przeprowadzenie zaproponowanych ze strony podsądnych dowodów prawdy.**

W tych dniach znowu przed sądem odpowiadało **pięciu młodych uczonych.** Zarzuca się im, że w swych pracach napisali, że naród węgierski nie żyje po ludzku i że w takich warunkach żyją tylko ludy afrykańskie.

Oskarżeni autorzy bronili się tym, że **poszczególne cytaty z ich książek były sfałszowane.** Nie twierdzili oni nic innego, jak tylko to, co **w kilku artykułach powiedział były premier hrabia Bethlen,** chociaż jemu nie wytoczono procesu z tego powodu. Oskarżeni podkreślali, że faktem powszechnie znanym jest, że **2 i pół miliona morgów ziemi znajduje się w rękach tylko 85 wielkich obszarników, podczas gdy półtora miliona Węgrów nie ma ani kawałka ziemi**, że jeszcze obecnie w wielu wypadkach **robotnicy rolni pracować muszą bez jakiegokolwiek wynagrodzenia**, tak, że porównać można ich z niewolnikami.

Zaproponowane dowody prawdy zostały odrzucone. Sąd skazał oskarżonych **Juliusza Illyesa, Jerzego Sarköziego i Emeryka Kovacsa na jeden miesiąc więzienia, d-ra Franciszka Erdeia i Geze Feja na dwa miesiące więzienia.**

Rozbił rowerem szybę wystawową

Niefortunnemu cykliście spisano protokuł

Około godziny 6 wieczór na ul. Piotrkowskiej 6 — wydarzył się niezwykły wypadek — zakończony wybiciem szyby w sklepie firmy Karol Jankowski.

15-letni Zdzisław Tomczak — zamieszkały we wsi Retkinia gminy Brus, jechał po ulicy Piotrkowskiej na rowerze. W chwili gdy chciał wyminąć samochód, zabiegła mu drogę jakaś starsza kobieta. Chłopiec stracił panowanie nad rowerem i wjechał na chodnik, a po chwili **uderzył maszyną i głową w grubą szybę składu firmy Jankowski.**

Szyba rozleciała się z głośnym brzękiem. Na chodniku kawałki szyby rozprysły się w drobne odłamki szkła.

Na szczęście nikt w wypadku nie poniósł szwanku. Policja spisała o zajściu protokuł. Firma ocenia wartość szyby na około 1000 zł. (l)

Jak zwalczyć bezrobocie i kryzys

Przyczyny nadprodukcji i braku rynków zbytu.—Maszyna nie jest wrogiem człowieka.—Organizacja produkcji i konsumpcji

Znany ekonomista francuski Jean Duboin, który między innymi przepowiedział wszechświatowy kryzys gospodarczy na kilka lat wcześniej, wydał obecnie wielce sensacyjne dzieło p. t. **„Orędzie do wszystkich"**, które wywołało ożywioną polemikę nie tylko na łamach prasy ekonomicznej, lecz i codziennej. Książka znakomitego ekonomisty francuskiego stanowi **skrupulatną analizę wypadków, jakie przeżywa obecnie świat**, a jednocześnie stara się ona znaleźć rozwikłanie różnych przeciwieństw, w które zaplątała się ludzkość.

Istnieje opinia, że wojna 1914 roku rozpoczęła nowy okres w historii świata. Duboin nie zgadza się z tym twierdzeniem. Wedle jego mniemania, wojna uwydatniła tylko w nieoczekiwanej i jaskrawej formie **pierwsze rezultaty procesu, który rozpoczął się już dawno przed tem.** Proces ten wywołany został **gigantycznym rozwojem techniki i sukcesami maszynizmu.**

Do początków wieku XIX-go ludzie zadawalali się byle czym. Wszyscy niemal byli w tej lub innej formie producentami i bez wielkiego trudu zamieniali się wzajemnie wytworami swej produkcji. Aż oto nagle **zjawiła się maszyna.** Z początku ze względu jeszcze na jej niedoskonałość wymagała one więcej **rąk roboczych.** Poza tym powstały nowe gałęzie przemysłu, co również wzmogło **popyt na ręce robocze.** Wzrosło również zapotrzebowanie, a to z trzech różnych powodów: po pierwsze — **poprawa warunków higienicznych przyczyniła się do przewagi liczby urodzeń nad liczbą zgonów, po drugie — zjawienie się ogromnej ilości nowych artykułów rozszerzyło zakres potrzeb ludzi, którzy dawniej zadawalali się byle czym, po trzecie wreszcie — otworzyły się nowe rynki zamorskie i kolonialne.** Wskutek tych przyczyn świat przeżywał **epokę dobrobytu w ciągu kilku dziesięcioleci.**

Jednakże **miodowe miesiące pożycia człowieka z maszyną skończyły się** stosunkowo bardzo szybko. Po pierwszym skoku, tempo wzrostu ludności w większych państwach uległo zwolnieniu. **Kolonie, które początkowo stanowiły rynek zbytu, same zaczęły produkować.** Wreszcie ciągłe udoskonalenia maszyn **zmniejszały popyt na pracę rąk roboczych:** — rozpoczął się okres **chronicznego bezrobocia. Naruszenie równowagi ekonomicznej zakończyło się wojną, która właściwie trwa jeszcze do dnia dzisiejszego.**

Jakie jest wyjście z tej sytuacji? — zapytuje autor „Orędzia".

Zalecane przez wielu ekonomistów **zmniejszenie ilości maszyn i sztuczne hamowanie postępu technicznego uważa Duboin za objaw największego nonsensu.** Tak samo bezsensowny jest system, stosowany przez niektóre państwa, a polegający na tym, że zwiększa się produkcję, a następnie wyprodukowany artykuł skazuje się na unicestwienie (brazylijska kawa).

Zrozumiałą jest rzeczą, **że przede wszystkim należy zwiększyć konsumpcję** czyli innymi słowy — **zmniejszyć bezrobocie**, albowiem z każdym nowym bezrobotnym zmniejsza się liczba konsumentów. Jest to banalna zasada, którą do Duboina wypowiedział już nie jeden socjolog oraz ekonomista.

Duboin wysuwa inną myśl. Wedle jego mniemania w celu zmniejszenia liczby bezrobotnych **nie należy zmniejszać liczby maszyn, lecz odwrotnie — starać się o jak największy rozwój maszynizmu.** Maszyna winna pracować bez przerwy, lecz obsługiwać ją winni ludzie na zmianę: — **każda zmiana robotników winna pracować trzecią lub nawet czwartą część dnia.** Później jest rzeczą możliwą, że na każdą zmianę wypadnie po jednej godzinie pracy w ciągu dnia, ale bez względu na długość, a raczej krótkość „dnia roboczego" **każdy robotnik powinien zarabiać tyle, aby mógł się stać normalnym konsumentem.**

Plan Duboina wymaga, oczywiście, jednego zasadniczego warunku, a mianowicie: — **jego realizacja możliwa jest tylko w najszerszej, międzynarodowej skali**, to znaczy — jeśli wszystkie państwa zgodzą się na jednakowe stawki płacy.

Jest rzeczą zrozumiałą, że najmniejsza próba wycofania się z tego systemu celem przejścia do zasady popytu i sprzedaży, musi wywołać wzajemną konkurencję i nowy kryzys ekonomiczny...

Lecz za to — jak zapewnia ekonomista francuski — przestrzeganie jego zasady przekształci człowieka z niewolnika maszyny na jej niepodzielnego władcę i pana.

Sl.

Pogody w maju

Przewidywania meteorologów

Dżdżysty, mokry kwiecień, według obserwacyj meteorologicznych, służyć ma prognozą pogód na najbliższe miesiące letnie. Według przewidywań w maju panować ma przeciętnie wilgotna aura, w czerwcu — sucha, przerywana deszczami, w lipcu — wilgotna i znów sucha w sierpniu.

Przewidywania pogody, według obserwacyj meteorologicznych, na maj są następujące:

W ciągu pierwszych dziesięciu dni nagół **dość pogodnie**, z przelotnymi opadami. W tym okresie spodziewać się należy **burz z wyładowaniami atmosferycznymi.** Temperatura dzienna wahać się będzie w granicach **od 10 do 15 stopni C.**

W następnej dekadzie, od 10 do 20 **maja wystąpi początkowo większe ocieplenie, po którym znów przyjdzie spadek temperatury.** W końcu tego okresu będą jeszcze przymrozki.

Natomiast ostatnie dni miesiąca przyniosą **duży wzrost temperatury, dochodzący do 25 stopni C z przelotnymi deszczami.** (i)

P. Prezydent Rzplitej przemówi do dzieci

przez radio dziś o godzinie 14,30. — Start do Biegu Narodowego o godzinie 16,15

Radosna i uroczysta atmosfera panująca wśród społeczeństwa w dniu święta 3 Mają przenika również programy radiowe. Pieśniami ludowymi i żołnierskimi wypełni orkiestra Cieszyńskiego Chóru Strzelców Podhalańskch koncert poranny.

O godz. 9.00 rano rozpocznie się regionalna transmisja z Polskiego Cieszyna, który w dniu tym zabierze kilkakrotnie głos. W ramach transmisji nadana będzie Msza polowa z placu koszarowego, przemówienie wojewody śląskiego Michała Grażyńskiego oraz reportaż w opracowaniu St. Ligonia. W części drugiej transmisji Polskiego Cieszyna, o godz. 13.00 — reportaż radiowy zobrazuje słuchaczom uroczystości 3 Maja odbywające się na Rynku cieszyńskim.

O godz. 10.30 — recytacja Janusza Strachockiego: „Adam Mickiewicz o Konstytucji 3 Maja". Zarówno poranek muzyczny o godz. 12.03, jak i muzyka obiadowa z Rozgłośni Warszawskiej, przyniosą popularne melodie polskich kompozytorów.

O godz. 14.30 przemówi Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki do dziatwy szkolnej, z okazji radiofonizacji szkół rejonu spalskiego, po czym nastąpi transmisja ze szkoły powszechnej w Lubochni.

O godz. 14.50 — zespół Kukiełek Śląskich wystąpi z audycją dla dzieci „Witaj Maj 3 Maj". O godz. 15.10 — w audycji dla wsi będzie mowa o sadownictwie na Śląsku Cieszyńskim. O godz. 15.35 — Rozgłośnia Poznańska organizuje audycję słowno-muzyczną w ujęciu znakomitego literata Stanisława Wasylewskiego p. t. „Idzie żołnierz borem lasem". Będzie to wzruszająca, a czasem wesoła historia tej starej piosenki i wszystkich jej przekształceń, jakie przechodziła w ciągu wieków.

Dorocznym zwyczajem transmitować będzie Polskie Radio **start do Biegu Narodowego 3 Maja o godz. 16.15,** zaś wyniki Biegu podane zostaną w zbiorowej audycji sportowej ze wszystkich rozgłośni Polskiego Radia o godz. 21.35.

O godz. 16.25 — „Na swojską nutę" przygrywać będzie Mała Orkiestra Polskiego Radia z udziałem chóru P. R. i śpiewaków: J. Zwidrenówny i A. Michałowskiego. O godz. 19.00 — cykl „Nieśmiertelne książki" zawiera audycję poświęconą najwspanialszej epopei artystycznej całej słowiańszczyzny, nieśmiertelnemu poematowi Mickiewicza— „Pan Tadeusz". Audycję opracował dr. Wacław Borowy.

O godz. 19.30 wystawiona zostanie staropolska opera Karola Kurpińskiego — „Jadwiga" osnuta na tle dziejów i czasów królowej Jedwigi i Władysława Jagiełły.

Polska muzyka taneczna w wykonaniu orkiestry Rozgłośni Lwowskiej zakończy program w dniu 3 maja.

Polski Balet Reprezentacyjny w Łodzi

Rozmowa z kierowniczką baletu, p. Bronisławą Niżyńską

W środę wystąpi w Teatrze Polskim słynny **Polski Balet Reprezentacyjny.**

Zapowiedź występów tych wywołała w Łodzi zrozumiałą sensacje. Korzystając ze sposobności, prosimy kierowniczkę Polskiego Baletu Reprezentacyjnego **Bronisławę Niżyńską o krótką rozmowę.**

— Dużo lat marzyło się o tym, — powiada znakomita tancerka — aby stworzyć polski balet, balet narodu najbardziej, obok Hiszpanów, roztańczonego. **Bogactwo motywów ludowych czekało wprost na opracowanie, temperament i rytm tańca, który każdy Polak ma we krwi, czekały na wydobycie ich.** Polski Balet brał zagronice najwięcej właśnie tym temperamentem i rytmem tańca.

— Czy polski balet daje utwory całkiem nowe w baletowej realizacji? Czy daje oryginały repertuaru baletowego?

— **Całkiem nowe.** Zarówno dekoracje, muzyka ja ki szkice choreograficzne są zupełnie oryginalne. Weźmy naprzykład **„Pieśń o ziemi"**, która uważam za najlepszą. To już nie jest tylko wykorzystanie motywów ludowych, to nie jest tylko ilustracja rytuałów lecz... sztuka.

— Z jakim przyjęciem za granicą spotkał się **Koncert E-moll Chopina** jako temat baletowy, który wywołał u nas tak żywą dyskusję?

— Nadzwyczajnie. Ludzie przychodzili ze łzami w oczach, aby dziękować. Bo widzi pan to jest tak: **taniec jest syntezą wszystkich sztuk.** Ma w sobie poezję, muzykę, architekturę. — Nie ilustruje ani poezji, ani muzyki, ani architektury... sam jest wszystkim. Za granicą spotykaliśmy się z wielkim uznaniem. **W Paryżu występowało 17 baletów przed nami... uzyskaliśmy jednak Grand Prix.** Brat Léona Bluma, który ma swój balet, dostał trzecie miejsce.

Przerzucam zbiór odcinków prasowych. Czołowe czasopisma i dzienniki paryskie nie szczędzą pochwał:

„Zespół, który przedstawiono naszej publiczności (pisze "Le Matin") jest pełen zapału i kycia, karny, zdolny do wyrażenia sprzecznych nastrojów: głębokiego smutku i szalonej radości... W programie wyróżnia się „Baśń krakowska", której towarzyszy muzyka M. Kondrackiego, nawskroś nowoczesna, wyrazista w rytmie i kolorycie... W różnobarwnym oświetleniu, wśród pięknie stylizowanych dekoracyj i w specyficznej atmosferze fantastyki wywiera ten niezwykle oryginalny balet wrażenie wprost porywające. Tryptyk „Pieśń o ziemi" w malowniczej realizacji, pełen młodzieńczego życia i temperamentu, okraszony wyrazistą i barwną ilustracją symfoniczną, R. Palestra, ma również nieprzeparty urok"".

Występy Polskiego Baletu Reprezentacyjnego w Teatrze Polskim wywołały duże zainteresowanie.

Zmarł, niosąc trumnę ze zwłokami

Niezwykły wypadek na cmentarzu ewangelickim

Wczoraj na cmentarzu ewangelickim na Dołach wydarzył się w toku tej już z natury rzeczy żałobnej ceremonii, **wypadek niezwykły i podkreślający tragizm sytuacji.**

W chwili gdy czterech umundurowanych **karawaniarzy niosło trumnę ze zwłokami w kierunku grobu, nagle jeden z nich zachwiał się i upadł na ziemię. Ktoś z żałobników podbiegł i** podparł trumnę.

Podczas gdy orszak żałobny ruszył w dalszą drogę, zajęła się zasłabłym funkcjonariuszem przedsiębiorstwa pogrzebowego służba cmentarna. Okazało się, iż denatem był 58-letni Juliusz Szmidt, zamieszkały przy ul. Zakątnej Nr. 66, od wielu lat trudniący się zawodem odprowadzania na miejsce wiecznego spoczynku nieboszczyków.

Do słabnącego w oczach Szmidta wezwano lekarza pogotowia, który, gdy już przybył, stwierdził, iż nieszczęśliwy zmarł wskutek ataku serca.

Była to swego rodzaju śmierć na posterunku.

Zwłoki zostały przewiezione do prosektorium. (g)

Dzieci z Polesia

u p. prezydenta Godlewskiego

Onegdaj przybyła do Łodzi, jak już donosiliśmy, wycieczka dzieci poleskich, w gościnę do młodzieży gimnazjum im. ks. Skorupki.

Wczoraj dziatwa ta — 16 dziewcząt i 17 chłopców w ludowych strojach poleskich — pod przewodnictwem dyrektora Davisona, prof. Kappesa i harcmistrza Łatkowskiego, złożyła wizytę prez. Godlewskiemu, który obdarował je upominkami w postaci barwnych chusteczek. (i).

Nowe atrakcje „Casanovy"

Wesoła zabawa do świtu

Dziś trzeci dzień występów nowych, znakomitych sił artystycznych w „Casanowie". Nowy program wytwornego dancingu wzbudził w Łodzi ogólne zainteresowanie. Dziś po raz pierwszy „Casanova" zaprezentuje słynny balet Tangara. Światowej sławy duet Nita i Roy, który zdobył sobie rozgłos zagranicą, spotkał się w naszym mieście z nader gorącym przyjęciem.

Świetna tancerka Anny Bernau oczarowała łódzką publiczność. Doskonały jest polski duet Patkowskich w swych popisowych, efektownych numerach.

Pełna humoru i temperamentu orkiestra Jolly Boys pod dyrekcją braci Sperberg szturmem zdobyła ogólną sympatię.

Dziś po południu five z pełnym programem artystycznym, wieczorem wesoła zabawa.

Kronika radiowa

RADIOSYGNAŁ DO BIEGU NARODOWEGO.

Dziś, we wtorek, dnia 3-go maja, odbędzie się w całej Polsce wielka impreza sportowa, a mianowicie Narodowy Bieg na przełaj. Bieg ten odbędzie się przy wspólnym starcie zawodników z całej Polski. Punktualnie o godz. 16.15 przed mikrofonem Polskiego Radia w Warszawie przemówi do wszystkich zawodników przedstawiciel Związku Lekkoatletycznego, po czym poda komendę i sygnał do wspólnego startu. W tym celu we wszystkich miescowościach, skąd rozpocznie się start do Biegu na przełaj zainstalowane zostały odbiorniki radiowe, które przekażą zawodnikom sygnał Polskiego Radia do startu. W Łodzi start odbędzie się z boiska sportowego „Wima".

Należy przypomnieć, że w interesie dobrze pojętej propagandy sportu organizatorzy biegu powinni wyniki zawodów podać natychmiast do Rozgłośni Łódzkiej P. R. pod Nr. telefonu 188-80 lub 188-84.

Tegoż samego dnia o godz. 21.30 wszystkie Rozgłośnie Polskiego Radia kolejno podawać będą sprawozdania z przeprowadzonych biegów na swoim terenie. Rozgłośnia Warszawska natomiast po wysłuchaniu tych raportów poda ogólne wyniki biegów w całej Polsce.

WYSTAWA HIGIENICZNA W RADIO.

W dniu 7 maja w parku Staszica otwarta zostanie Wystawa Higieniczna, która ma na celu zobrazowanie nagminnie panujących u nas chorób społecznych, jak gruźlicy, jaglicy, wenerii i alkoholizmu oraz zilustrowanie skutecznych środków walki z tymi chorobami. Ponieważ jest to pierwsza tego rodzaju wystawa na terenie naszego miasta (a ma ona ogromne znaczenie dla środowiska pracy) Rozgłośnia Łódzkia zaprosiła do mikrofonu dyrektora Ubezpieczalni Społecznej inż. Stanisława Waligórskiego, który wystawie tej poświęcił specjalną pogadankę.

Pogadanka ta zostanie nadana w dniu 5 maja o godz. 18.15.

BRZMI POLONEZ 3 MAJA.

We wtorek Rozgłośnia Łódzka nadaje specjalną audycję w wykonaniu artystów scen łódzkich p. t. „Brzmi polonez 3 maja". Audycja ta w opracowaniu dr. Jerzego Ronard-Bujańskiego, poświęcona jest jakby wspomnieniom z okresu pierwszej konstytucji, czasom ostatniej niewoli, a opiera się na prozie i poezji. Maluje ówczesne nastroje wśród społeczeństwa. Audycja oparta jest na cytatach Ignacego Chrzanowskiego, Hugo Kołłątaja, na słynnym wierszu Marii Konopnickiej p. t. „3-ci Maj" oraz wyjątkach z „Pana Tadeusza" Adama Mickiewicza" „Gra Jankiela". „Brzmi polonez 3 Maja". Audycję tę usłyszymy o godzinie 18.25.

DZIECI Z POLESIA W ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ.

Przed dwoma laty bawiła u dzieci na Polesiu wycieczka uczniów gimnazjum i szkoły powszechnej im. ks. Skorupki, przeżywając miłe chwile wśród poleszuków. Dziś dzieci z Polesia przybyły z rewizytą do swoich kolegów łódzkich. Aby godnie i serdecznie powitać kolegów poleskich harcerze z gimnazjum im. ks. Skorupki urządzają wieczornicę przed mikrofonem Rozgłośni Łódzkiej w dniu 4 maja o godz. 18.15. Przy tej okazji usłyszymy kilka oryginalnych pieśni poleskich w wykonaniu dziatwy ze szkół poleskich.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI

Dziś, we wtorek, 3-go maja, dana będzie w Teatrze Polskim o godz. 7-ej wiecz. sztuka Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu" w reżyserii Z. Biesiadeckiego.

Na ukończeniu pod reżyserią W. Krasnowieckiego frapująca komedia Skutecky'ego „Małe szczęście Agnieszki".

TEATR KAMERALNY

Dziś, we wtorek, o godz. 8.30 raz tylko jeden wystawiona zostanie arcywesoła komedia wiedeńska „Mecz małżeński" w reżyserii Z. Bończy z Relewicz-Ziembińską, Skubniewską, Bończą, Hańczą, Leszczyńskim i Plucińskim.

Jutro w środę o godz. 4-ej po poł. komedia Gogola „Rewizor" w abonamencie szkolnym. Wieczorem z powodu próby generalnej przedstawienie zawieszone.

W czwartek o godz. 8.30 wiecz. premiera uroczej sztuki M. Pagnola „Fanny" w reżyserii Z. Biesiadeckiego.

TEATR POPULARNY

Dziś o godzinie 3-ej po poł. kapitalna komedia Fredry „Gwałtu co się dzieje" w reżyserii Br. Dąbrowskiego. Bilety wyprzedane.

TEATR KUKIEŁEK „KOT W BUTACH"
(Al. Kościuszki 57).

Dzisiaj, we wtorek, Teatr Kukiełek dla dzieci „Kot w Butach" wystawia o godz. 4-ej po poł. w dalszym ciągu piękną bajkę Marii Kownackiej „O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, o pięknej królewnie i królu Gwóździku", która cieszy się wśród dziatwy łódzkiej olbrzymim powodzeniem.

Początek przedstawienia o godz. 16.15. Bilety do nabycia w kasie teatru (Al. Kościuszki 57) od godziny 15-ej.

DZIŚ PO RAZ OSTATNI „CZARODZIEJKA".

Zespół Teatru Ludowego pod kier. Klary Segałowicz z Diną Halpern i Maksem Bożykiem na czele wystawia w dniu dzisiejszym po raz ostatni komedię muzyczną według Goldfadena (oprac. Mangiera) p. t. „Czarodziejka" w 3-ch aktach. Dziś zespół gra trzy razy: o godz. 12-ej w południe, 4.30 po poł. i 9.30 wiecz. — Ceny miejsc najniższe od 54 gr. do zł. 2.20.

Kwestionariusze Ubezpieczalni

mają być szczegółowo wypełnione

Jak się dowiadujemy, ubezpieczalnia społeczna rozesłała nowe kwestionariusze wypadkowe w związku z rewizją zaliczeń wypadkowych zakładom pracy. We własnym interesie pracodawców leży szczegółowe wypełnienie doręczonych kwestionariuszy oraz jaknajrychlejszy ich zwrot, celem uzyskania właściwych stawek ubezpieczenia wypadkowego.

Pracodawca obowiązany jest w ciągu 7 dni podać w kwestionariuszu dokładny opis zakładu pracy, celem zaliczenia go do właściwej kategorii i klasy niebezpieczeństwa, od której zależna jest wysokość wkładki na ubezpieczenie. W razie niedoręczenia kwestionariusza ubezpieczalnia zaliczać będzie zakład pracy do kategorii i klasy niebezpieczeństwa na podstawie posiadanego materiału, co może narazić pracodawców na straty. (i)

Pożar reklamy neonowej

na ul. Piotrkowskiej 97

W domu przy ul. Piotrkowskiej 97 wybuchł wczoraj około godziny 7 wieczór niezwykły pożar. Z niewyjaśnionych narazie przyczyn ogarnął ogień reklamę neonową, mieszczącego się w tym domu sklepu czekolady i cukrów firmy Franciszek Fuchs i Synowie.

Akcja straży — skierowana przeciwko objektowi zawieszonemu pionowo w powietrzu, miała charakter niecodzienny. Ogień został po krótkiej pracy straży, poprzedzonej wyłączeniem prądu w płonącej reklamie, ugaszony.

* * *

Straż wzywana była również do domu przy ul. Żeromskiego 85, gdzie w mieszkaniu N. Gryna na trzecim piętrze zajęła się od wadliwego przewodu kominowego ściana. Straty są nieznaczne. (i)

RADIO

WTOREK, dnia 3-go maja 1938 roku.

80.00—8.05: Sygnał czasu i pieśń „Bogarodzica". 8.05—8.15: Dziennik poranny. 8.15—9.00: Koncert orkiestry cieszyńskiego pułku strzelców podhalańskich pod dyr. kpt. Józefa Baranowskiego (przez Katowice). 9.00—10.30: Regionalna transmisja z Polskiego Cieszyna (przez Katowice): 1) Reportaż. 2) Msza Św. polowa na Placu Koszarowym. Kazanie wygłosi ks. mjr. Konstanty Pogłódek. Sprawozdawcy: Jerzy Tepa i Teofilm Smykała. 11.30—11.40: Adam Mickiewicz— „O Konstytucji 3-go Maja" — recytacja. 11.40—11.45: Piosenki żołnierskie (płyty). 11.45—11.57: Starta do Biegu Narodowego 3-go Maja. 11.57—12.03: Sygnał czasu. Hejnał z Krakowa.

12.03—13.00: Poranek muzyczny (z Wilna). Wykonawcy: Orkiestra Wileńska pod dyr. Władysława Szczepańskiego i Wanda - Halka Ledóchowska — skrzypce. 13.00—13.30: „Trzeci Maj w Polskim Cieszynie" — transmisja z Rynku Cieszyńskiego (przez Katowice). Sprawozdawcy: Jerzy Tepa i Teofil Smykała. 13.30—14.30: Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Ludowa Kapela Feliksa Dzierżanowskiego, Janina Szymulska — ludowe piosenki. Zespół wokalny „Dziarskie chłopy" pod dyr. Czesława Żelechowskiego. 14.30—14.50: „Radiofonizujmy szkoły" — transmisja ze szkoły powsz. we wsi Lubochnia, pow. Rawa Mazowiecka (przez Warszawę). 14.50—15.10: „Witaj Maj—Trzeci Maj" — audycja dla dzieci w wyk. zespołu „Kukiełek Śląskich" (z Katowic). 15.10—15.35: Audycja dla wsi: 1) Sądownictwo na Śląsku Cieszyńskim — pogodanka, wygłosi dyr. Franciszek Bogocz (z Katowic). 2) „Na Trzeci Maj" — gawęda senatora Feliksa Gwiżdża. 15.35—16.15: Idzie żołnierz borem lasem" — audycja literacko-muzyczna w oprac. Stanisława Wawylewskiego, w wyk. autora, zespołu wokalnego i instrumentalnego, artystów dramatycznych i solistów (z Poznania). 16.15—16.25: Start do Biegu Narodowego 3-go Maja.

16.25—18.00: „Na swojską nutę". Wyokanwcy: Mała Orkiestra i Chór P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego, Jadwiga Zwidrynówna i Aleksander Michałowski (śpiew).

18.00—18.10: Muzyka (płyty).

18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.

18.15—18.25: „Aktualności". „Przed Otwarciem Wystawy Higienicznej" — wygłosi dyr. St. Waligórski.

18.25—18.55: Słuchowisko p. t. „Brzmi polonez 3-go Maja" w oprac. Jerzego Ronarda Bukich w—ssbczT„erp i shrdlu cmfwyp ww jańskiego. Wykonawcy: Artyści scen łódzk.

18.55—19.00: Odczytanie programu.

19.00—19.30: „Nieśmiertelne książki", wieczór XVI: „Pan Tadeusz" Adama Mickiewicza, w oprac. dr. Wacława Borowego.

19.30—21.35: „Jadwiga" — opera w 3-ch aktach Karola Kurpińskiego, wykonawcy: Orkiestra i Chór P. R. pod dyr. Olgierda Straszyńskiego oraz soliści. W przerwie około godz. 20.50 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna.

21.35—22.05: Zbiorowa audycja sportowa.

22.05—22.55: Muzyka lekka i taneczna w wyk. orkiestry T. Seredyńskiego (ze Lwowa).

22.55—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i Komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

16.35 — RYGA: Koncert muzyki polskiej z okazji Święta Narodowego.

18.30 — RADIO ROMANIA: „Zmierzch bogów", opera Wagnera (tr. z Teatru).

20.25 — PRAGA: „Ksiądz Piotr" — słuchowisko według Kazimierza Przerwy-Tetmajera.

20.30 — WIEŻA EIFFLA: Koncert symfoniczny.

20.55 — HILVERSUM I. Koncert symfoniczny.

21.00 — MEDIOLAN: Wieczór oper (transm. z teatru La Fenice w Wenecji).

21.00 — POSTE PARISIEN: „Dede" — operetka Christine i Willemetza z udz. Chevalier'a.

21.00 — MONACHIUM: Symfonia Pastoralna — Beethovena.

21.05 — BRNO: Koncert muzyki polskiej.

22.00 — BUDAPESZT: Recital fort. Beli Bartóka.

Fabryki mają być otynkowane

Zaostrzenie nadzoru budowlanego.—150 domów będzie rozebranych

Sprawa nadzoru budowlanego w okresie sezonu ma duże znaczenie. Od właściwego dozoru bowiem uzależniony jest **stan budowli oraz bezpieczeństwa budowlanego.** W ciągu ostatnich lat władze inspekcyjne stwierdziły, że nadzór często sprowadza się jedynie do wpisania się osoby, uprawnionej do nadzoru, do specjalnej księgi. Konsekwencją tego są **katastrofy budowlane.**

By temu zapobiec, jak nas informują władze budowlane postanowiły **zaostrzyć nadzór.** Przedewszystkim postanowiono ograniczyć przyjmowanie deklaracyj o nadzorze osobistym. Zarówno kierownicy techniczni jak i majstrowie, **będą mogli składać rocznie tylko 30 takich deklaracyj.** W ten sposób będą mieli oni dość czasu na to, by osobiście asystować przy budowie, nie ograniczając się wyłącznie do składania podpisów. Partactwo i niesumienność w ruchu budowlanym będą surowo karane.

• • •

Jeśli chodzi o inspekcję ogólną, w roku bieżącym położony będzie szczególny nacisk na **modernizację fasad domów łódzkich.** Inspekcja budowlana usuwać będzie wszystkie przejawy pseudoarchitektury, **szpetne gipsatury,** które stają się często przyczyną nieszczęśliwych wypadków. Natomiast tynki o prawdziwej wartości architektonicznej będą konserwowane i otaczane opieką.

Nadto kontynuowana będzie **rozbiórka starych domków drewnianych, zagrażających bezpieczeństwu. Ogółem rozebranych będzie 150 domków.** W śródmieściu na ulicach — Piotrkowskiej,, na odcinku od Andrzeja do ks. Skorupki, na ul. Południowej i Legionów, na Bałutach — na ul. Zgierskiej, Ceglanej, Żórawiej i t. d.

Rozebrane zostaną nadto mury po spalonych fabrykach. **Fabryki, znajdujące się w śródmieściu, będą otynkowane, by harmonizowały z otoczeniem.**

(i)

Urlopy w Urzędzie Wojewódzkim

Z dniem 2 bm. rozpoczął urlop wypoczynkowy naczelnik wydziału opieki społecznej Urzędu Wojewódzkiego p. Kazimierz Janiszewski.

— Również z dniem 2 maja br. rozpoczął urlop wypoczynkowy naczelnik wydziału rolnictwa w Urzedzie Wojewódzkim w Łodzi p. Jerzy Orłowski. Zastępuje go p. Stanisław Konopacki.

Nowe ceny pieczywa

Przez władze został ustalony nowy cennik na chleb i bułki. Chleb żytni pytlowy 65 proc., który dotychczas kosztował 30 gr. kilo, obecnie podniesiono w cenie do 32 gr. kilo, chleb ciemny 82,5 proc. pozostał bez zmiany — 25 gr. za kilo, chleb razowy z 27 groszy podniesiony został na 28 gr. kilo, bułki pszenne z 70 gr. na 75 groszy za kilo, chleb pszenno - żytni biały, który dotychczas kosztował 35 gr. względnie bochenek dwukilowy 70 gr. obecnie kosztuje 37,5 gr. a bochenek dwukiłowy 75 gr.

Licytacja broni w urzędzie wojewódzkim

W dniu 5 maja 1938 r. o godzinie 10 odbędzie sie w urzędzie wojewódzkim łódzkim, ul. Ogrodowa Nr. 15 (pokój Nr. 31) publiczna licytacja skonfiskowanej broni myśliwskiej i krótkiej broni palnej.

Do przetargu dopuszczone będą jedynie osoby, posiadające pozwolenie na kupno broni oraz firmy, posiadające pozwolenia na handel bronią.

Broń mogą zainteresowani oglądać w urzędzie wojewódzkim w dniu licytacji od godz. 8-ej do 10-ej.

W środę

Cyrk Staniewskich opuszcza Łódź

Cyrk Staniewskich pozostaje w Łodzi tylko do środy, 4-go maja włącznie, dając od dzisiaj codziennie po 2 przedstawienia: o godz. 4.30 po poł. i 8.30 wiecz.

Codziennie wejście dla dam bezpłatnie na przedstawieniach wieczornych, po południu zaś ceny dla wszystkich zniżone do minimum, a dzieci płacą połowę cen zniżonych.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Zaczęło się w Łodzi...

Konrad Tom—jubilat opowiada o początkach swej kariery artystycznej

Jubileusz!..

Słowo to brzmi bardzo uroczyście, bardzo poważnie, czcigodnie, szacownie... Przywołuję przed oczy postać „jubilata"... No, tak — starszy, dostojny pan, z głową siwiuteńką, jak gołąbek, z wydatnym brzuszkiem, słowem — męski odpowiednik matrony... Do takiego nie wypada inaczej, jak: **„Wielce szanowny panie Jubilacie!"...**

A tu — młodzieniec!... Szczupły, wysmukły, o starannie przyczesanych czarnych włosach, o młodych, pełnych życia oczach...

Jubilat?... „25 lat pracy autorskiej, aktorskiej i reżyserskiej" — jak informują wielkie afisze?... Poprostu — wierzyć się nie chce.

— Czy pan się przypadkiem nie pomylił w rachunku, panie Konradzie?...

Tom uśmiecha się. Nie dostojnie, nie jubileuszowo.

— Stanowczo nie... Kilka razy sprawdzałem ten rachunek. I wychodzi: 25. Proszę: 1938 minus 1913?... Dwadzieścia pięć, prawda?...

— To znaczy, że zaczął pan...

— W roku 1913... W tym to pamiętnym roku wystąpiłem poraz pierwszy na deskach scenicznych **w Łodzi...**

W Łodzi?...

— Tak. W kabarecie literackim **„Bi-Ba-Bo"**, który mieścił się w restauracji hotelu **„Savoy"...** I tu poraz pierwszy zadebiutowałem, jako autor sceniczny... Autorsko współpracowałem wówczas z bardzo zdolnym dziennikarzem i literatem łódzkim, **Henrykiem Frenklem...** Pisywał on pod pseudonimem: **„Lari-Fari"...** Dobre to były czasy w tej kochanej, starej Łodzi, której nie marzyło się jeszcze wówczas o kanalizacji... Siedziałem tu dosyć długo: blisko trzy lata... Zanim wziąłem się do teatru, pracowałem na polu dziennikarskim. W „Kurierze Łódzkim", którego wydawcą był wówczas Książek, pisywałem felietony, jako „Oncle Tom", pisywałem artykuły wstępne, literackie, miejskie, nawet handlowe... W owym czasie prasa łódzka nie była taka bogata, jak dzisiaj i jeden człowiek musiał robić prawie wszystko. Wtedy to zetknąłem się po raz pierwszy z **Julianem Tuwimem...** Zgłosił się do redakcji, jako nieznany jeszcze nikomu poeta i przyniósł jakiś wiersz... Talent, potężny talent — jestem dumny, że poznałem się na nim odrazu... Potem pracowałem jeszcze w nieistniejącej już dzisiaj **„Gazecie Łódzkiej"** Grodka i wydawałem tygodnik satyryczny „Śmiech"...

Dużo, dużo opowiada Konrad Tom o tych swoich **„łódzkich czasach"**, dla których żywi bardzo wiele sentymentu... Nic dziwnego, bo przecie w tym mieście rozpoczął swoją karierę artystyczną, tu zaczęła się jego praca, której srebrne gody obchodzi dzisiaj... Zresztą łączą go z Łodzią nie tylko artystyczne wspomnienia... W roku 1914, gdy utworzono pierwsze oddziały milicji obywatelskiej, Konrad Tom zaciągnął się w jej szeregi, pełniąc swe obowiązki chwilowego obywatela Łodzi z wielkim zapałeem... **Był adiutantem komendanta oddziału konnego...**

Pod koniec roku 1914 opuszcza Łódź i przenosi się do Warszawy... W krótkim czasie zdobywa tu sobie niezwykłą popularność, jako aktor i jako autor... Jego pierwsza „prawdziwa" piosenka, napisana do muzyki Jerzego Boczkowkiego, staje się z miejsca „przebojem" (po ówczesnemu: „sziagierem")... A po tym już zaczęły się sypać, jak z rękawa, piosenki sentymentalne, apaszowskie, satyryczne, przedmiejskie...

Skomponował ich 1.500 sztuk!... A operetki, wodewile i niezliczona ilość monologów i skeczów!...

A jednocześnie gra, jako aktor... Miraż, Czarny Kot, Qui-Pro-Quo, Stańczyk, Perskie Oko, Banda, Cyganeria, Cyrulik... W bieżącym roku — Wielka Rewia, której jest jednocześnie reżyserem...

Niestrudzony w pracy — pełen pomysłów i inwencji — wyżywa się również artystycznie w dziedzinie filmu... **Jest „najstarszym" filmowcem w Polsce, bo pracuje już przy pierwszych filmach wespół z Aleksandrem Hertzem...** I tak, jak w teatrze, jest i w tej dziedzinie wszechstronny: pisze scenariusze, dialogi, reżyseruje i gra, jako aktor... Od niemego „Rozporka i Spółki", poprzez „Jego Ekscelencję Subiekta", „Sto metrów miłości", „Czy Lucyna — to dziewczyna", „Ada, to nie wypada", „Judel gra na skrzypcach", „Książatko" i wiele, wiele innych aż po „Ułana Księcia Józefa"...

O tych wszystkich swoich sukcesach opowiada Tom skromnie, robi poprostu rachunek, wspomina...

Pod koniec rozmowy znów zahaczamy o Łódź... Ze wzruszeniem mówi o swoich wypróbowanych łódzkich przyjaciołach... Od niektórych dostał już nawet depesze z życzeniami, niektórzy zapowiedzieli swój przyjazd do Warszawy na jubileusz, który odbędzie się 4 maja w sali Filharmonii Warszawskiej. Co tam! — łodzianie mają dużo sentymentu, mimo swej pozornej, powierzchownej oschłości i szorstkości.

Mówiąc o tym, Tom ożywia się nagle.

— Wie pan... nie jest wykluczone, że stanie się znowu obywatelem Łodzi na krótki okres... **Jak przed 25 laty... Oto mam propozycje założenia w tym miłym mieście stałego kabaretu literackiego.. O ile będę to mógł pogodzić z pracą filmową, nie jest wykluczone, że przystąpię do tej imprezy...** Bardzo bym pragnął, nie tyle ze względów materialnych, ile **uczuciowych...**

— Więc znów... zaczęłoby się w Łodzi... Nowy okres pracy po srebrnym jubileuszu...

— Byłoby to bardzo miłe... I bardzo symboliczne... — uśmiecha się Tom.

— — — — — — — —

...Łódź pana znowu bardzo serdecznie ugości, panie Konradzie!.. Prosimy jeszcze raz zacząć u nas ... Aby po dalszych 25 latach pracy — przy złotych godach — mógł Pan tak samo mile, z taką samą tkliwością wspominać o tym naszym zadymionym, jeszcze niezupełnie skanalizowanym, a jednak — doprawdy! — bardzo miłym mieście...

— l. s. —

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 3 maja 1938 r.

Analogie i wnioski

Rocznica Konstytucji 3. maja 1791 roku

Obchodzimy 147-mą rocznicę majowej „Ustawy Rządowej" tradycyjnymi uroczystościami, nie od rzeczy będzie uczcić ją także, wczytując się raz jeszcze w jej tekst. Warto i dzisiaj, sub specie upłynionych wielu dziesiątków lat, przyjrzeć się tym rozwiązaniom problemów politycznych, społecznych i gospodarczych, jakie Naród Polski, wolny „od haňbiących obcej przemocy nakazów", obrał sobie, „chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje i z tej dogorywającej chwili, która nas samym sobie wróciła".

Owocześni patrjoci — zupełnie tak samo jak i dzisiejsi — bardzo dobrze rozumieli, że niepodobna utrzymać niepodległości państwa bez zapewnienia mu — użyjmy tu bliższej uchu naszemu terminologii — odpowiedniego p o t e n c j a ł u. Przede wszystkim — potencjału m i l i t a r n e g o. Korzystając więc z ambarasów Austrii, Rosji i Prus, wynikłych na tle ich stosunku do Turcji (tu obacz cytowaną przez nas wyżej z uroczystego wstępu Konstytucji trzeciomajowej aluzję do „pory" europejskiej!!) zdecydowali się, ujmując tę decyzję w artykule XI nowej Konstytucji, odbudować przede wszystkim silne wojsko, które „nic innego nie jest, tylko wyciągnięta siła obronna i porządna z ogólnej siły narodu".

Rozumieli zarazem bardzo dobrze— tak jak to i my dzisiaj wszyscy rozumiemy — że odbudowany potencjał militarny o tyle tylko jest trwały, o ile wsparty jest wystarczająco silnym potencjałem socjalnym i gospodarczym.

Tak jak dziś, oczy patriotów kierowały się i wtedy k u w s i, skoro (art. IV Konstytucji) „lud rolniczy, z pod którego ręki płynie najobfitsze z bogactw krajowych źródło" stanowi tym samym „najdzielniejszą w kraju siłę".

Co więcej — tak jak dziś — rozumieli patrioci ówcześni, że potencjału gospodarczego Polski niepodobna wzmóc bez silnej urbanizacji kraju. Przełom XVIII i XIX stuleci z jego potężnymi przeobrażeniami pozwalał już ludziom bystrzejszym, patrzącym na Zachód, zorientować się w tym, że przebudowa strukturalna gospodarczo-społeczna Polski jest istotnym warunkiem potęgi politycznej kraju. Rzecz ta wyglądała mutatis mutandis, w innej skali i w innych proporcjach, podobnie jak i dzisiaj.

Jesteśmy akurat i dzisiaj w fazie rozważań na temat najstosowniejszych instrumentów polityki urbanizacyjnej sensu largissimo. Są niektóre jej instrumenty, zyskujące sobie charakter bezkwestyjnych. Powiedzmy — C.O.P. Są inne, które są i muszą być tematem poważnej dyskusji krytycznej.

Patrioci ze schyłku XVIII stulecia obrali jako instrument naczelny polityki urbanizacyjnej zapewnienie najszerszej —jak na owe czasy -- w o l n o ś c i o s o b i s t e j i z a w o d o w e j człowiekowi z miasta. Na piętnaście dni przed Konstytucją majowa wyrazili tę tendencję w wiekopomnej ustawie noszącej tytuł „Miasta Nasze Królewskie Wolne w Państwach Rzeczypospolitej", a następnie wcielono integralnie później do artykułu III Konstytucji majowej.

Byłoby, rzecz prosta, niewybaczalnym błędem, czytając normy „Prawa o Miastach" przykładać doń bez korektywy miarę współczesnych nam pojęć i sytuacji. Ta miara nie pozwoliłaby nam zrozumieć ich postanowień czy to generalnego zezwolenia na przyjęcie prawa miejskiego wszystkim obywatelom miasta „którzy chcą prowadzić handel na funty, łokcie etc", czy to stypulacji dla wszystkich wyjąwszy „podstępnych bankrutów" kardynalnego prawa „neminem captivalbimus"; czy to stypulacji równości jurysdykcyjnej i podatkowej „nie zważając na jakiekolwiek libertacje".

Natomiast nie będzie błędem, a przeciwnie rzeczą bardzo roztropną, zastanowić się nad linią kierunkową biegnącą poprzez koncepcje polityczno-gospodarcze tekstów z 1791 roku — linią p r z y c h y l n ą n a t u r a l n y m i m p u l s o m w o l n o ś c i o w y m, a przeciwstawną wszelkim rozwiązaniom z tą wolnością sprzecznym.

Tą drogą dojść możemy do synchronizacji problemów i ich rozwiązań, które znajdujemy w wielkim dziele patriotów polskich z przed bezmała 150 lat z problemami, które nasuwa nam dzisiejsza chwila. Taka umiejętnie przeprowadzona synchronizacja okazać się może wysoce pouczającą i pożyteczną dla dzisiejszego rozwiązywania porównywalnych problemów.

Dr. A. Z.

Rozdrobnienie handlu w Polsce

jest skutkiem wadliwej struktury społecznej. — Obrady polskiego Komitetu międzynarodowej izby handlowej

Odbyło się ostatnio pod przewodnictwem prezesa Klarnera ogólne zebranie członków Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Izby Handlowej, na którym wybrano do prezydium komitetu min. Klarnera, min. Strasburgera, prezesa Faltera, prof. Młynarskiego, gen. Maciszewskiego i prof. Trepkę.

Dr Marchwiński omówił zmiany, które nastąpiły **w Międzynarodowej Izbie Handlowej:** na miejsce ustępującego prezesa p van Vlissingena wybrany został **p. Watson, który wybiera się z wizytą do Polski.** Na terenie Międzynarodowej Izby Handlowej utworzono komisję **ekspansji handlowej oraz** międzynarodowe biuro kartelowe, którego członkami mogą być nie tylko kartele, ale również organizacje branżowe i poszczególne firmy.

Prezes Bogusaw Herse wygłosił obszerny referat na temat **problemu dystrybucji na terenie międzynarodowym** i prac prowadzonych w tym zakresie przez Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Izby Handlowej. Prelegent scharakteryzował prace biura dla badania dystrybucji M. I. H. oraz prace prowadzone nad tym zagadnieniem we Francji, Holandii, Belgii i Stanach Zjednoczonych

Następnie prezes Herse omówił prace nad zagadnieniem dystrybucji, prowadzone przez Polski Komitet Narodowy, który w dużym stopniu opiera się w tych pracach na międzynarodowej komisji handlu wewnętrznego.

Prezes Klarner, reasumując całość dyskusji stwierdził, że samorząd przemysłowo-handlowy zdaje sobie sprawę z doniosłości zagadnienia, jak również i z tego, że zagadnienie to jest długofalowe. Przemysł ma do przezwyciężenia dwa momenty: **udoskonalenie uposażenia technicznego i udoskonalenie pracownika,** przed handlem natomiast leży tylko ta druga parzeszkoda, tym nie mniej ona właśnie jest trudniejsza do przezwyciężenia niż pierwsza. Trudności te mają miejsce nie tylko w Polsce, ale we wszystkich państwach. Następnie prezes Klarner omawia **przyczyny rozdrobnienia handlu w Polsce, leżące, zdaniem jego, głównie w polskiej strukturze społecznej.** Poprawa sytuacji musi iść w dwóch kierunkach: **dążenia do zwiększenia dochodu społecznego i do zwiększenia obrotów wewnętrznych handlu,** z drugiej strony — dla większego rozwoju handlu w przyszłości — do konstrukcyjnej pracy przerobienia człowieka i należytego przygotowania technicznych metod handlu. Następnie prezes Klarner stwierdza, że zdaniem jego **postęp w handlu jest widoczny z dnia na dzień,** w postępie tym widoczne są skutki propagandy, prowadzonej przez sfery gospodarcze. Te dodatnie objawy winny natchnąć otuchą i chęcią do dalszego wysiłku.

Rejestracja wierzytelności niemieckich

znajdujących się zagranicą. — Rozporządzenie prezydenta Banku Rzeszy

BERLIN, 2 maja (PAT).

Ukazało się rozporządzenie prezydenta Banku Rzeszy, dotyczące składania zeznań co do należności powstałych z obrotu kapitałowego, znajdujących się zagranicą. Zeznania te mają być złożone najpóźniej do dnia 20 maja br. Zobowiązani do składania tego rodzaju zeznań są wszyscy wierzyciele wymienionych w dekrecie należności, o ile ich miejsce zamieszkania lub teren działalności znajduje się na terenie Rzeszy niemieckiej. Należnościami w rozumieniu tego dekretu są należności: bankowe, oszczędności, pożyczki, roszczenia spadkowe, należności z tytułu kupna i sprzedaży, należności gruntowe i hipoteki, darowizny, zagraniczne papiery wartościowe, oraz oprocentowanie od kapitału, znajdującego się zagranicą. Pod pojęcie zagranicy nie podpada, jak wyjaśnia dekret, terytorium b. Anstrii.

Niemcy opanowują Hiszpanię

Budują fabryki i wypierają zewsząd Włochów

Londyńskie „Finacial News", organ Citty, piszą o podboju ekonomicznym Hiszpanii przez Niemcy:

„W Hiszpanii, tak samo jak na Bałkanach, Niemcy robią dobre interesy. Wówczas gdy Włosi podjęli duży wysiłek militarny w celu zapewnienia zwycięstwa gen. Franco, Niemcy uczynili sporo, aby zmonopolizować na swoją korzyść organizację ekonomiczną na terytorium zdobytym".

„Ujawniło się to bardzo jasno od czasu, gdy nacjonaliści hiszpańscy przystąpili do realizowania swego programu rekonstrukcji i rozbudowy życia gospodarczego. **W Andaluzji np. przystąpiono do pracy nad stworzeniem wielkiego centrum przemysłu włókienniczego.** — W Sewilli, w Grenadzie **powstały fabryki posiadające 2.000 warsztatów tkackich.** Przędzalnie andaluzyjskie rozpoczną działalność w jesieni; pracować tam będzie 400 warsztatów tkackich i 20.000 wrzecion. **Wszystko to jest opanowane przez Niemcy. Z Niemiec sprowadza się maszyny tkackie, inżynierowie opracowują plany, ich technicy i majstrzy wykonywują nadzór nad pracą. Tak też się dzieje gdzieindziej. W Tetuanie** (Maroko hiszpańskie) **Niemcy budują kilka fabryk cygar i papierosów".**

„Niejednokrotnie dochodziło do walki konkurencyjnej między przedsiebiorstwami włoskimi i niemieckimi: wygrywali zawsze Niemcy, którzy ofiarowywali wszystko po niższych cenach".

„Nic dziwnego, iż Włosi zadają sobie często pytanie, **jak to będzie wyglądało, gdy ustaną wreszcie starcia orężne, czy nie okaże się wówczas, że Niemcy zagarnęli lwią część spodziewanych korzyści".**

Giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 295.10, Bruksela 89,35, Kopenhaga 118,05, Londyn 26,43, Nowy Jork 5,29,88 Nowy Jork-kabel 5.30,13, Oslo 132,90, Paryż — 16.30, Praga 18.47, Sztokholm 136.30, Zurych 122.05. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.26.50, dolary kanadyjskie 5.24, floreny holenderskie 294.10, franki francuskie 16, franki szwajcarskie 121.55, funty angielskie 26.34, funty palestyńskie 2595, belgi belgijskie 89.10, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie 12, korony duńskie 117.50, korony norweskie 132.25, korony szwedzkie 135.65, liry włoskie 22,60, marki fińskie 11.25, marki niemieckie 102, niemieckie srebrne 112.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była mocniejsza. Notowano: Bank Polski 116.50, Bank Zachodni 33, Cukier 34.75, Lilpopy — 70, Modrzejów — 13.50, Norblin 85, Starachowice — 37.75, Żyrardów — 59

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych tendencja była również mocniejsza, przy większych obrotach 4 i pół proc. pożyczką wewnętrzną. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I emisja — 83.50, seria 92, II emisja — 82, seria — 9-, 4 i pół proc. poż. wewnętrzna — 65, 4 proc. konsolidacyjna — 67,75 — 68,25 — 68, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe — 80, 4 i pół proc. ziemskie 64—63.50 — 63.75, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 71.13, odcinki po 1.000 złotych — 71.25 — 71.50, 5 proc. Łodzi z roku 1933 — 63.75, 6 proc. obligacje m. Warszawy 8 i 9 emisja — 72.50.

W obrotach pozagiełdowych dokonano następujących tranzakcyj: 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 5.000 złotych — 57 25, odcinki po 100 złotych — 66.50, Węgiel — 28.50 w płaceniu, Ostrowiec — 56 w płaceniu, Rudzki 10.50 w zaofiarowaniu.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: poż. inwestycyjna I em. 83.75—83.25, poż. inwestyc. II em. 82.75—82.25, poż. konsolidacyjna 68.25—68.00, poż. wewnętrzna — 65.25—65.00, Bank Polski 116—115 Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowej notowano: owies II gat. 20.25—20.50, owies III-ci gatunek 20.00—20.25, śrut soya 23.50—24.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja na pszenicę i żyto ożywiona, na jęczmień, owies, mąki pszenne i żytnie i otręby — spokojna.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 2 maja

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	83.50	83.—	82.—	65.50
4½% Wewn	65.—	65.—	65.50	
5% Konwers.		70.—	69.50	59.75
Dolarówka		42.25	40.75	41.—
4½ L. Ziem.	63.75	63.75	63.—	52.—
5% L. Warsz. 1933	71.13	70.25	71.25	
5% L. Łódz. 1933	63.75	64.—	63.75	52.75
Bank Polski	116.—	115.50	112.—	100.—
Lilpop	70.—	69.75	66.75	
Żyrardów	59.—	58.—	69.—	45.—

Niniejszym komunikujemy, że w środę, dnia 18 maja r. b. o godz. 8-ej wieczorem, odbędzie się w lokalu Klubu Towarzyskiego przy ulicy Piotrkowskiej 73

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA

z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Wybór Prezydium Walnego Zgromadzenia
3. Odczytanie protokułu poprzedniego Dorocznego Walnego Zgromadzenia.
4. Sprawozdanie Zarządu.
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
6. Zatwierdzenie bilansu za r. 1937.
7. Preliminarz budżetu na rok 1938.
8. Projekt przekształcenia Kasy Pożyczkowej
9. Wybór władz: a) 8 członków Zarządu, ustępujących w myśl art. 17 oraz 8 zastępców, b) Komisji Rewizyjnej, c) Komisji Balotującej, d) Komisji Etycznej, e) Sądu Polubownego.
10. Wnioski członków.

W myśl art. 23 Statutu Stowarzyszenia zebranie jest ważne w pierwszym terminie przy każdej ilości obecnych.

ZARZĄD
STOWARZYSZENIA KUPCÓW M. ŁODZI
ul. Piotrkowska 73.

UWAGA: W myśl art. 27 Statutu wnioski członków będą rozpoznawane na Walnym Zgromadzeniu, o ile złożone zostaną Zarządowi pisemnie do dnia 11 maja r. b.

Potrzebny

technik włókiennik

z ukończoną szkołą włókienniczą i paroletnią praktyką, ze znajomością języka niemieckiego. Szczegółowe oferty z fotografią, życiorysem, podaniem referencyj oraz wysokości wymaganego wynagrodzenia kierować pod nr. „17.137" do biura ogłoszeń „PAR", Poznań.

MASZYNA DO PISANIA? ...TYLKO OLIVETTI
Przedst. A. J. OSTROWSKI, Piotrkowska 55

Rozmaite

ZGUBIONO pokwitowanie Elektrowni Łódzkiej z wpłaconej kaucji za licznik wydany Sarze Aksztajn, Łódź, ul. Nowomiejska 26

ADOLF MATEJKA, Napiórkowskiego 67, zgubił dowód osobisty, wyd. w Zelowie.

CHRUSZCZYK Kazimierz, Pszenna 17 zgubił legitymację zapomogową, wyd. przez PUPP oraz legitymację Związku Ochotników Wojsk Polskich.

UNIEWAŻNIA się zgubiony protest z wystawienia Krauzego, zlecenie Jakubowicza, Wólczańska 21 na sumę zł. 65.—

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20 m. 20. I-sza lewa of. parter

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki (moskiewskie konserwatorium) udziela lekcyj gry fortepianowej oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu. G. Hurwicz - Sztyllerowa, Aleja 1-go Maja 9, m. 6.

LETNISKO do wynajęcia w uroczej lesistej miejscowości „Żabiczki". Dogodna komunikacja tramwajowa na linji Łódź — Lutomiersk. Od przystanku tramwajowego 10 minut pieszo. Wiadomość Łódź, ul. Limanowskiego 80, m. 1, handel win i wódek.

RABKA. Znany pełno-komfortowy pensjonat „Ewa" — centrum — bieżąca ciepła i zimna woda w każdym pokoju — łazienki. Bezkonkurencyjnie wykwintna kuchnia. Ceny — maj, czerwiec — bardzo zniżone. Telefon 234.

Kupujcie z 1-go źródła
Wózki dziecięce
Łóżka metalowe
Materace wyścielane i sprężynowe „Patent"
Wyżymaczki
w Fabrycznym składzie **„DOBROPOL"**
Piotrkowska 73
tel. 159-90
w podwórzu.

OKRĘGOWY URZĄD BUDOWNICTWA NR. IV.
Nr. 850-33/II/38/Bud.
Łódź, dnia 2.V. 1938.

OGŁOSZENIE.

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. IV poszukuje do wynajęcia z dniem 1.VI. 1938 r. lokalu biurowego około 30 pokoi — usytuowanie korytarzowe, na parterze lub I piętrze, wzgl więcej kondygnacji, przy wspólnej klatce schodowej.

Pożądany oddzielny budynek w centrum miasta, względnie w innych rejonach.

Oferty z żądanym czynszem rocznym i planem oferowanego lokalu należy składać do Okręgowego Urzędu Budownictwa Nr. IV, Jerzego Nr. 2, do dnia 15.V.1938 r.

KIEROWNIK OKRĘG. URZĘDU BUDOWN. Nr. IV.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2—3.

PENSJONAT „Zacisze" Chełmy pod Zgierzem. Las sosnowy. Światło elektr. łazienka i wszelkie wygody. Kuchnia zdrowotna. Ceny przystępne. Inform. Łódź, tel. 144-13

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie przebudowy ul. Piotrkowskiej ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę bazaltową.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10.— za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-tej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie 1) przebudowy ul. Pabianickiej ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę bazaltową, 2) zabrukowania kamieniem polnym jezdni lokalnej na ul. Pabianickiej.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10.— za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-tej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Do akt Nr. Km 727/38/II

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 2-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Przejazd Nr 40, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 6 maja 1938 roku o godz. 13-tej w Łodzi, Szosa Rokicińska, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 9 belek żelaznych, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.250, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 26 kwietnia 1938 r.

Komornik:
(—) ANISEREWICZ.

Sprawa Tadeusza Czajewskiego p-ko f. „M. Lubecki i S. Tarnawski".

Matki

Zapisujcie swe niemowlęta do „Kropli Mleka"

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie przebudowy ulicy Rzgowskiej ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę bazaltową.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10.— za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-tej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Do akt Nr. Km 325/38/II.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 2-go, zamieszkały w Łodzi, ul. Przejazd Nr 40, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 6 maja 1938 roku o godz. 12-tej w Łodzi, ul. Główna nr. 8, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 40 swetrów damskich, oszacowanych na łączną sumę zł. 600, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 kwietnia 1938 r.

Komornik:
(—) ANISEREWICZ.

Sprawa Maksymiliana Jakóbowicza p-ko Ferdynandowi Petzoldowi.

Parcele budowlane

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej

do sprzedania

Zgłoszenia do p. **Hermana**, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

Harry Dickson

Przygody Zagadkowego Człowieka

Nr. 17 DUCH ŚWIATŁA

już ukazał się w sprzedaży. Cena 10 gr.

Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość.

Przygody Buffalo Billa

bohatera Dalekiego Zachodu
Nr. 12 p. t.

„TAJEMNICZY MEKSYKANIN"

ukazał się w sprzedaży
Cena 10 groszy

STAROSTA GRODZKI ŁÓDZKI
Nr. A. 1/4/38.

OBWIESZCZENIE.

Na zasadzie art. 13 i 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1934 roku — prawo o postępowaniu wywłaszczeniowym — (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 776) podaję do publicznej wiadomości, że Wojewoda Łódzki wszczął postępowanie wywłaszczeniowe w celu wywłaszczenia gruntu wraz z zabudowaniami na rzecz gminy miasta Łodzi na poszerzenie ulic Przejazd i Wysokiej.

Wywłaszczenie polegać będzie na odjęciu prawa własności dotychczasowym właścicielom.

Wywłaszczona zostanie część nieruchomości: grunt wraz z zabudowaniami (dom drewniany, parterowy, budynek murowany parterowy i parkan drewniany (o powierzchni 763,9 m^2, oznaczona w wykazie hipotecznym nr. hip. 676, rep. hip. 768, położona przy zbiegu ulic Przejazd i Wysokiej.

Nieruchomość wywłaszczana stanowi własność hipoteczną Helmuta Ottona Schwartza i Arnolda Schwartza, zamieszkałych w Łodzi.

Równocześnie podaje do wiadomości, że plan sytuacyjny wraz z załącznikami został wyłożony w lokalu Zarządu Miejskiego w Łodzi — Plac Wolności nr. 14, pokój nr. 30, do przejrzenia w godzinach urzędowych na przeciąg dni 14-tu od ogłoszenia. W terminie tym wolno każdej osobie interesowanej zgłaszać wnioski lub sprzeciwy za pośrednictwem Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Łódź, dnia 22 kwietnia 1938 roku.

Starosta Grodzki Łódzki
(—) DR. H. MOSTOWSKI.

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie przebudowy ul. Sienkiewicza ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę granitową (wraz z dostawą kostki 9—11 cm).

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10.— za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-tej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

SZYJĘ WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76 m. 16, III p.

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki"

Dźwiękowe Kino

PRZEDWIOŚNIE

Żeromskiego 74-76
tel. 129-88

Doj. tramw. 0, 5, 6, 8 do rogu KOPERNIKA i ŻEROMSKIEGO

OSTATNIE DNI!

Dziś generalny atak na wasz nerw! Sensacja humoru.

Szczęśliwa 13-tka

W roli głównej: H. GROSSÓWNA I ST. SIELAŃSKI.
Następny program: „KLUB KOBIET" w rol. gł. DANIELLE DARRIEUX.
Ceny miejsc: I m. 1.09 gr., II m. 90 gr., III m. 50 gr.
Kupony ulgowe po 70 groszy z prawem zajmowania dowolnych miejsc na wszystkie seanse z wyjątkiem niedziel i świąt.
Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4-ej pp., w niedzielę i święta o godz. 12-ej.

Lokale

DO WYNAJĘCIA trzy frontowe mieszkania 4 pokojowe z wygodami i windą — suche, ciepłe, słoneczne, naprzeciw skweru — w domu P. K. O. przy ul. Narutowicza 45, na II, III i V piętrze — jedno od zaraz, drugie od 1 lipca, trzecie od 1 sierpnia br. Wiadomość u dozorcy lub tel. 159-86.

POKÓJ umeblowany przy rodzinie izr. do wynajęcia natychmiast dla 1 lub 2 osób. Legionów 47, m. 34.

DO WYNAJĘCIA dwa umeblowane pokoje, razem lub oddzielnie z telefonem. Piotrkowska 51 m. 7.

2 LUB 1 POKÓJ z ewentualną używalnością kuchni do wynajęcia. Wiadomość tel. 209-48 od 9—11 lub 2—4

DLA MAŁŻEŃSTWA elegancki umeblowany pokój ze wszelkimi wygodami do wynajęcia. Andrzeja 7, m. 8a.

4-POKOJOWE frontowe mieszkanie, słoneczne, z wszelkimi wygodami do wynajęcia od zaraz, ewentualnie od 1-go lipca. Tanie komorne. Dzwonić tel. 201-21

POKÓJ umeblowany ze wszelkimi wygodami do wynajęcia. Sienkiewicza nr. 39/8.

ŁADNY POKÓJ balkonowy z oknem do oddania. Sienkiewicza 9, m. 30.

6 POKOI na biuro, front, I piętro do wynajęcia od 1-go lipca Piotrkowska 109 u gospodarza.

DO WYNAJĘCIA lokal biurowy z 3-ch pokoi, parter oraz 5 izb betonowych w suterynie. Traugutta 8

DUŻY, ŁADNY pokój, telefon, wszelkie wygody od zaraz do wynajęcia. Przejazd 30, m. 22

DO WYNAJĘCIA 2 słoneczne pokoje w nowym domu w okolicy parku Staszica niedaleko gmachu Sądu Okręgowego. Wiadomość u dozorcy ulica Zacisze Nr. 4.

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje umeblowane razem lub oddzielnie nadające się dla adwokata lub lekarza. Dr. Sterlinga 22, fr. I. p. m. 3. tel. 159-11

POSZUKUJĘ pokoju z wiktem (pianino) od 2.5. w śródmieściu. Oferty do Republiki pod „1004"

Kupno i sprzedaż

DO SPRZEDANIA: 1 zespół przędzalni, wilk, szarpacz, maszyny wykończalnicze, suszarka (3 piętra—4 pola) szpulmaszyny. Informacje udziela: J. Sternfeld, Tomaszów, Antoniego 5.

PŁASZCZE impregnowane i jedwabne w dużym wyborze poleca „Moderne", Piotrkowska 10, fr. II p. 12

RAKIETY—TENISOWE od 6 złotych firmy „Olmar" do nabycia w składzie zabawek, Piotrkowska 119.

POŃCZOCHY, skarpetki, największy wybór, również z małymi skazkami. Sprzedaż detaliczna, ceny fabryczne. Śródmiejska 21, m. 23, lewa oficyna

OKAZYJNIE sprzedam stół okrągły, 5 krzeseł, 1 fotel i tapczan orzechowy. Zawadzka 23, m. 51

SYPIALNIA, kredens, stół okrągły, 5 krzeseł, 1 fotel, biurko, okazyjnie sprzedam. Sienkiewicza 52, m. 21.

WYJĄTKOWA okazja! Kredens, stół dębowy oraz 6 krzeseł wyściełanych b. tanio do sprzedania. Piotrkowska 189, dozorca wskaże

MOTOCYKL zeszłoroczny marki ang. „Ekscelsior", setka, dwuosobowa, bez prawa jazdy i podatku. Cena gotówka 650 zł. Wiadomość 6-go Sierpnia 45, m 13 od 13.30 do 14.30 i od 20—22 g.

Psy RASOWE, szczenięta Coucker-spanid, sprzedam, tel. 122-88 (godz. 5—8)

ZAKŁAD fryzjerski do sprzedania od zaraz. Brzezińska 5.

DOM CZYNSZOWY w śródmieściu do sprzedania. Dochód roczny zł. 12.500. Wiadomość w Republice.

CIĘŻARKI ołowiane (krawieckie) okrągłe i metrowe w tasiemce białej lub czarnej, posiadające odpowiednio potrzebną wagę w najładniejszym i najlepszym wykonaniu wyrabia i poleca najtaniej J. Hochstim, Kaków, Trynitarska 20. Hurtownikom bardzo duży rabat. Uprasza się o zapodanie zapotrzebowania. Agenci poszukiwani najkorzystniej na własny rachunek.

Posady

FACHOWIEC tkacki desynator, z długoletnią praktyką na stanowisku kierowniczym, specjalista sztraichgarnowy, kamgarnowy, chce zmienić stanowisko. Zgłoszenia do administracji Republiki pod „88. O. L.".

INTELIGENTNA, samodzielna wychowawczyni-freblanka ze średnim wykształceniem poszukiwana. Referencje pierwszorzędne. Sub: „H. N."

AGENCI-sprzedawcy aparatów fotograficznych na raty poszukiwani. „Fotosport", Przejazd 2.

ZDOLNI agenci do ratalnej sprzedaży mogą się zgłosić: Kilińskiego 35, m. 16

INKASENCI instytucyj żydowskich poszukiwani do dodatkowej pracy. Oferty sub: „Prowizja"

POSZUKIWANY subjekt fryzjerski do zakładu fryzjerskiego lub dzierżawca. Śródmiejska 27 w podwórzu.

F-MA JÓZEF FRAENKIEL i Synowie, Bielsko, poszukuje zdolnych agentów na m. Łódź. Zgłoszenia w Łodzi, ul. Żeromskiego 23, m. 12, od godz. 3—7-ej p. p.

INTELIGENTNI panie i panowie poszukiwani do łatwej pracy zarobkowej Zgłosić się dn 4.V. Aleja Kościuszki 27, m. 3, 4—7 pp.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.